

Zaključna poročila občin o izvedbi Evropskega tedna mobilnosti 2025

LIFE IP CARE4CLIMATE (LIFE17 IPC/SI/000007)

Naslov dokumenta

Zaključna poročila o izvedbi Evropskega tedna mobilnosti 2025
EMW (European Mobility Week) 2025 project reports

Avtor: Daša Rop

Ljubljana, april 2026

LIFE IP CARE4CLIMATE (LIFE17 IPC/SI/000007) je integralni projekt, sofinanciran s sredstvi evropskega programa LIFE, sredstvi Sklada za podnebne spremembe in sredstvi partnerjev projekta.

Za več informacij obiščite www.care4climate.si.

Vsak partner v projektu LIFE IP CARE4CLIMATE je odgovoren za strokovnost vsebin in sporočila v dokumentih in stališčih, ki jih pripravi oziroma izrazi v okviru navedenega projekta.

Vključevanje lokalnih skupnosti in promocija trajnostne mobilnosti v okviru evropskega tedna mobilnosti 2025

Vodilo trajnostne mobilnosti je zadovoljiti potrebe vseh ljudi po mobilnosti in obenem zmanjšati promet ter njegove škodljive posledice.

Z željo po boljšem in bolj sistematičnem osveščanju prebivalcev Evrope o pomenu sprememb potovalnih navad za okolje, se že 43 let izvaja vseevropska kampanja imenovana Evropski teden mobilnosti. Začela se je s pobudo »Dan brez avtomobila«, ki je bil prvič organiziran v Franciji 22. septembra 1998. Od tega leta dalje, se Dan brez avtomobila izvaja v vse več evropskih mest. Pobuda je bila temelj za razvoj kampanje imenovane Evropski teden mobilnosti poteka vsako leto med 16. in 22. septembrom.

Letošnja tema Evropskega tedna mobilnosti **2025, se je glasila »Mobilnost za vse«**. V Sloveniji je to postal osrednji dogodek za spodbujanje trajnostne mobilnosti na občinski in regionalni ravni. V letu 2025 je sodelovalo 137 lokalnih skupnosti, 52 jih je prejelo finančno spodbudo v okviru Javnega razpisa »Priprava in izvedba aktivnosti Evropskega tedna mobilnosti v letu 2025« (Arso, 2025 in Evropski teden mobilnosti, 2025c).

V dokumentu v prvem delu podajamo določene spremembe in dopolnitve na nacionalni ravni. V drugem delu pa so nanizana zaključna poročila izvedbe aktivnosti ETM 2025 šestnajstih izbranih občin, ki so prejela finančno spodbudo v okviru Javnega razpisa »Priprava in izvedba aktivnosti Evropskega tedna mobilnosti v letu 2025«.

Dokument predstavlja dopolnitev Končnega poročila izvedbe aktivnosti ETM 2025, ki povzema doseganje predvidenih kazalnikov uspešnosti in predvidenih rezultatov izvedbe Javnega razpisa »Priprava in izvedba aktivnosti Evropskega tedna mobilnosti v letu 2025«.

Engaging local communities and promoting sustainable mobility during European mobility week 2025

The guiding principle of sustainable mobility is to meet the mobility needs of all people and at the same time reduce traffic and its harmful consequences.

With the goal to raise awareness about importance of changing mobility habits, an initiative called European mobility week (EMW) is taking place for 23 years. Predecessor of EMW was an initiative European car free day, which was first introduced in France in 1998. Car-free day was a foundation for a bigger campaign called European mobility week, which takes place every year from 16th to 22nd of September.

This year's theme for European Mobility Week 2025 was "Mobility for everyone." In Slovenia, it has become a central event for promoting sustainable mobility at the municipal and regional levels. In Slovenia 137 municipalities participated, 52 municipalities were co-financed by public call: »Preparation and implementation EMW activities« (Arso, 2025 in Evropski teden mobilnosti, 2025c). In the first part of the document we are presenting more specific purpose of coordination of EMW on national level. In the second part we've introduced sixteen selected municipalities programmes and activities that took place in EMW 2025. Document present addition to the Final report of carrying out activities of EMW 2025 which describes achievement of different indicators regarding public call: »Preparation and implementation EMW activities«.

Kazalo vsebine

<i>Vključevanje lokalnih skupnosti in promocija trajnostne mobilnosti v okviru evropskega tedna mobilnosti 2025</i>	3
<i>Engaging local communities and promoting sustainable mobility during European mobility week 2025</i>	4
<i>Kazalo vsebine</i>	5
<i>Seznam kratic in okrajšav</i>	8
1 Uvod	9
2 Rast števila občin v sklopu ETM	10
3 Prepoznavnost ETM med prebivalci	15
4 Zmagovalke ETM 2025	16
5 Izvedba ETM 2025	17
6 Zaključna poročila o izvajanju aktivnosti ETM 2025 sofinanciranih občin	18
6.1 MESTNA OBČINA MARIBOR	18
6.1.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI	18
6.1.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA	20
6.2 MESTNA OBČINA CELJE	21
6.2.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI	21
6.2.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA	23
6.3 OBČINA ŠENTJUR	24
6.3.1 PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI	24
6.3.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA	26
6.4 OBČINA DOMŽALE	27
6.4.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI	27
6.4.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA	28
6.5 MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC	29
6.5.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI	29
6.5.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA	31
6.6 OBČINA ŠKOFJA LOKA	32
6.6.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI	32
6.6.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA	34
6.7 OBČINA KOČEVJE	35
6.7.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI	35
6.7.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA	37
6.8 OBČINA SEŽANA	38
6.8.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI	38

6.8.2	VIŠINA SOFINANCIRANJA.....	40
6.9	OBČINA ŠOŠTANJ.....	41
6.9.1	KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI	41
6.9.2	VIŠINA SOFINANCIRANJA.....	43
6.10	OBČINA PIVKA.....	44
6.10.1	KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI	44
6.10.2	VIŠINA SOFINANCIRANJA.....	45
6.11	OBČINA PREVALJE.....	46
6.11.1	KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI	46
6.11.2	VIŠINA SOFINANCIRANJA.....	48
6.12	OBČINA BENEDIKT	49
6.12.1	KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI	49
6.12.2	VIŠINA SOFINANCIRANJA.....	50
6.13	OBČINA VIPAVA	51
6.13.1	KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI	51
6.13.2	VIŠINA SOFINANCIRANJA.....	52
6.14	OBČINA DIVAČA	53
6.14.1	KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI	53
6.14.2	VIŠINA SOFINANCIRANJA.....	55
6.15	OBČINA SOLČAVA	56
6.15.1	KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI	56
6.15.2	VIŠINA SOFINANCIRANJA.....	59
6.16	OBČINA RAZKRIŽJE.....	60
6.16.1	KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI	60
6.16.2	VIŠINA SOFINANCIRANJA.....	62
7	VIRI.....	63

Kazalo slik

Slika 1: Predstavitev tovornega kolesa v MO Maribor	19
Slika 2: BMX park v MO Celje	22
Slika 3: Pilotna uvedba nove linije Celebus	23
<i>Slika 4: Poligon za otroke v Šentjurju</i>	<i>25</i>
Slika 5: »Zelen dan« v Domžalah.....	28
Slika 6: Pojoče nogice v Slovenj Gradcu.....	30
Slika 7: Grbine so fine v Škofji Loki	33
Slika 8: Šolska ulica v Kočevju.....	36
Slika 9: Beli zajček v Sežani.....	38
Slika 10: Dan brez avtomobila v občini Šoštanj.....	42
Slika 11: Predstava za otroke v občini Pivka	45
Slika 12: Trajnostni prihod v službo.....	47
Slika 13: Kolesarjenje za starejše po Občini Benedikt	50
Slika 14: Zapora ceste v občini Vipava.....	51
Slika 15: Akcija »Zapri cesto, odpri prostor« v občini Divača	54
Slika 16: Trajni ukrep – Znižanje omejitve hitrosti na 30 km/h v občini Solčava.....	59
Slika 17: Nagrade za udeležence v občini Razkrižje	61

Seznam kratic in okrajšav

Kratica/simbol	Beseda ali besedna zveza	Slovenski prevod
EMW/ETM	<i>European mobility week</i>	<i>Evropski teden mobilnosti</i>
MOPE	<i>Ministry of the Environment, Climate and Energy</i>	Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
TM	<i>Sustainable mobility</i>	Trajnostna mobilnost
JR	<i>Public call</i>	Javni razpis
NVO	<i>Non-governmental organization</i>	Nevladne organizacije

1 Uvod

Dokument je del projekta LIFE IP CARE4CLIMATE, katerega glavni namen je spodbujanje zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 s pogledom v leto 2030 – spodbujanje trajnostne mobilnosti, učinkovite rabe energije, obnovljivih virov energije in blaženje podnebnih sprememb z namenom prehoda v nizkoogljično družbo (LIFE17 IPC/SI/000007 LIFE CARE4CLIMATE)¹.

V okviru projekta smo na Ministrstvu za okolje, podnebje in energijo zadolženi za izvedbo akcije C1.2 Vključevanje lokalnih skupnosti in promocija trajnostne mobilnosti. Namen tega ukrepa je vključiti lokalne skupnosti v pripravo projektov "manjše vrednosti", ki bodo prikazali uporabo trajnostne prometne infrastrukture ali spodbujali trajnostne oblike prometa v občinah, ki so (ali nameravajo) vlagale v infrastrukturne projekte na tem področju. S tem pristopom bodo finančne naložbe za financiranje izbranih projektov, neposredno povezanih z naložbami v infrastrukturo, ustvarile velike sinergijske učinke.

V dokumentu Zaključna poročila občin o izvedbi Evropskega tedna mobilnosti 2025 povzemamo poročila 16 prijavljenih občin o izvedbi aktivnosti v okviru ETM v letu 2025. Poročila občin so razdeljene glede na število prebivalcev.

¹ <https://www.care4climate.si/sl>

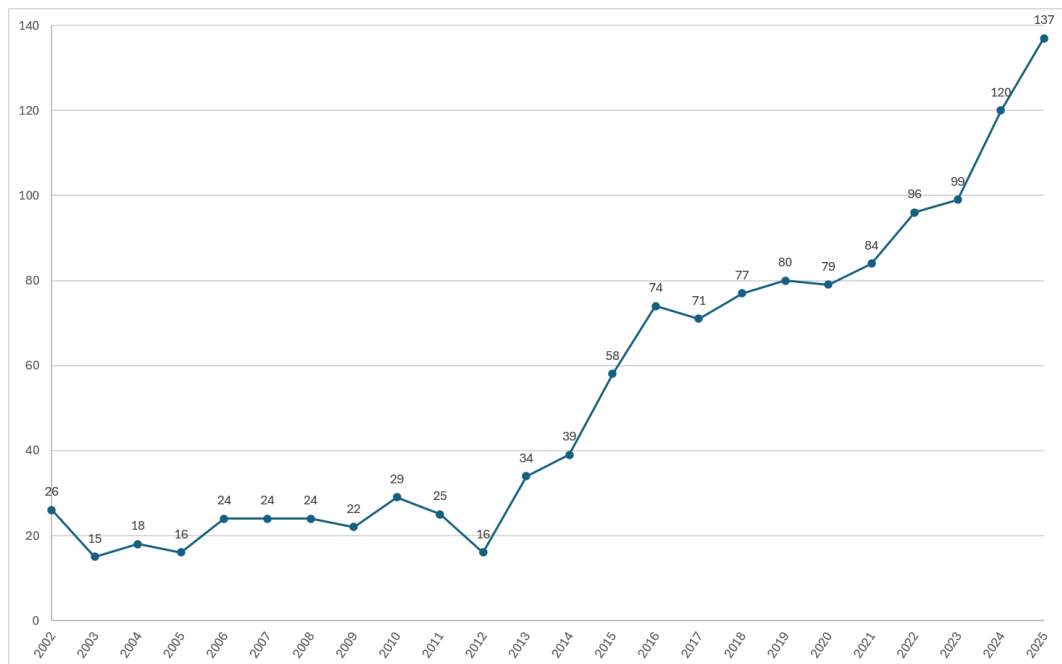
2 Rast števila občin v sklopu ETM

Pri organizaciji Evropskega tedna mobilnosti vsako leto sodeluje vse več slovenskih občin, ki na takšen način v svoja okolja uvajajo sodobnejše in človeku prijaznejše oblike načrtovanja prometa.

Iz spodnjega grafa lahko razberemo, da je število občin od prvega leta sodelovanja 2002 narastlo iz 26 na 137 sodelujočih občin, kar je največ do sedaj. Manjše število sodelujočih občin v letu 2009 lahko v veliki meri pripišemo ekonomski krizi, vsako leto pa je tudi nekaj takšnih občin, ki ETM organizirajo, vendar se ne registrirajo, zato jih statistična analiza izvajanja pobude ne zajame. Od leta 2013 število občin narašča, kar prikazuje tudi spodnji graf. Občinam je v pomoč širok nabor gradiv in preizkušenih aktivnosti, ki jih lahko izvajajo same ali v sodelovanju z drugimi občinami. Aktivnosti spodbujajo promocijo, izobraževanje in ozaveščanje različnih ciljnih skupin o pomenu trajnostne mobilnosti za kakovost bivanja, zdravja in okolja ter spodbujajo preizkušanje in uvedbo trajnih prometnih ukrepov. Aktivnosti v okviru ETM izvajajo udeležene občine in regije ter posamezne organizacije, ki lahko zadnja leta sodelujejo kot samostojne izvajalke.

Vse aktivnosti potekajo pod okriljem nacionalnega koordinatorja ETM, Ministrstva za okolje, podnebje in energijo. V okviru pogodbenih aktivnosti so bile pripravljene strokovne predloge in komunikacijska podpora za izvedbo kampanje ob ETM 2025 na ravni občin in posameznih sodelujočih organizacij (Evropski teden mobilnosti, 2025a).

Število sodelujočih občin po letih v Sloveniji v Evropskem tednu mobilnosti

Vir: MOPE, 2026.

Sodelovanje slovenskih občin od leta 2002 do leta 2025

24x	22x	20x	19x	18x	17x	16x	15x	14x
Celje	Postojna	Velenje	Kranj	Brežice	Kamnik	Novo mesto	Logatec	Apače
Gornja Radgona	Radovljica			Slovenska Bistrica	Krško	Pivka	Slovenske konjice	Ljutomer
Koper					Ptuj	Slovenj Gradec		Škofja Loka
Ljubljana					Makole			
Maribor					Vrhnika			
Murska Sobota								
Nova Gorica								

13x	12x	11x	10x	9x	8x
Ajdovščina	Dolenjske Toplice	Črna na Koroškem	Idrija	Ankaran	Beltinci
Bled	Lendava	Črnomelj	Vodice	Bohinj	Grosuplje
Dravograd	Ravne na Koroškem	Laško	Kobarid	Borovnica	Brezovica
Kočevje	Šoštanj	Metlika	Medvode	Kanal ob Soči	Moravske Toplice
Piran	Zreče	Muta	Ribnica	Kostanjevica na Krki	Radenci
Ruše		Šmarješke Toplice	Šentjur	Litija	
Sevnica		Trebnje		Miklavž na Dravskem polju	
Straža		Trzič		Polzela	
Tolmin		Žalec		Šmarje pri Jelšah	
Zagorje ob Savi		Jesenice		Trbovlje	
				Turnišče	
				Vuzenica	

7x	6x	5x	4x	3x	2x	1x
Cerknica	Črenšovci	Dobrepolje	Bovec	Benedikt	Desternik	Bistrica ob Sotli
Cerkno	Gorje	Dobrovnik	Dobje	Divača	Kobilje	Bloke
Hoče-Slivnica	Podlehnik	Domžale	Dobrna	Hajdina	Komenda	Cerklje na

						Gorenjskem
Izola	Razkrižje	Hrastnik	Hrpelj-Kozina	Ig	Markovci	Dobrova - Polhov Gradec
Puonci	Vransko	Velike Lašče	Ilirska Bistrica	Gornji Petrovci	Mirna	Dol pri Ljubljani
Rečica ob Savinji	Semič	Radlje ob Dravi	Ivančna Gorica	Mengeš	Oplotnica	Gorenja vas - Poljane
Mežica	Vitanje	Selnica ob Dravi	Lovrenc na Pohorju	Moravče	Rogašovci	Gorišnica
Šalovci			Mislinja	Preddvor	Sežana	Gornji Grad
Šentjernej			Podvelka	Prevalje	Solčava	Kidričevo
			Prebold	Vipava	Tabor	Križevci
			Šenčur	Vojnik	Trzin	Lenart
			Škofljica	Šmartno pri Litiji	Žetale	Log - Dragomer
			Šentrupert	Šempeter - Vrtojba	Žirovnica	Loška Dolina
				Železniki		Lukovica
						Mokronog Trebelno
						Naklo
						Nazarje
						Odranci
						Ormož
						Radeče
						Rače Fram
						Ribnica na Pohorju
						Središče ob Dravi
						Sv. Jurij v Slov. Goricah
						Veržej
						Škocjan

						Štore
						Žiri

Vir: Evropski teden mobilnosti, 2025b.

Iz zgornje tabele lahko vidimo, da je skozi leta v času ETM-ja sodelovalo 164 slovenskih občin. V vseh dosedanjih ETM-jih je sodelovalo 7 občin, torej štiriindvajsetkrat (nekatero občine so sodelovale tudi v predhodni aktivnosti Dan brez avtomobila), 28 jih je do sedaj sodelovalo le enkrat. Občine, ki so sodelovale vsa leta, so: MO Koper, MO Ljubljana, MO Maribor, MO Murska Sobota, MO Nova Gorica, MO Celje in občina Gornja Radgona. V zadnjih štirih letih, vključno z 2020, so se pobudi vsako leto pridružile vsaj štiri občine, ki prej še niso sodelovale. Od leta 2016 je udeležba vsako leto nad 70 občin. V letu 2025 smo dosegli rekordnih 137 občin.

Pregled sloganov ETM od 2002 do 2024:

	slovenski slogan	angleški slogan
2002	<i>Promocija trajnostnih načinov transporta.</i>	<i>Promoting sustainable means of transport.</i>
2003	<i>Dostopnost.</i>	<i>Accessibility.</i>
2004	<i>Varne ceste za otroke.</i>	<i>Safe streets for children.</i>
2005	<i>Drugače na pot!</i>	<i>Clever commuting.</i>
2006	<i>Podnebne spremembe.</i>	<i>Climate change.</i>
2007	<i>Vesela ulica.</i>	<i>Streets for people.</i>
2008	<i>Zadihajmo s polnimi pljuči.</i>	<i>Clean air.</i>
2009	<i>Dobra klima mojega mesta.</i>	<i>Improving city climates.</i>
2010	<i>Potuj pametneje, živi bolje.</i>	<i>Travel smarter, live better.</i>
2011	<i>Potujmo drugače.</i>	<i>Alternative mobility.</i>
2012	<i>Prava smer je gibanje!</i>	<i>Moving in the right direction.</i>
2013	<i>Vaš korak za čistejši zrak.</i>	<i>Clean air - it's your move!</i>
2014	<i>Naše ulice, naše odločitve.</i>	<i>Our streets, our choice.</i>
2015	<i>Potuj raznoliko.</i>	<i>Choose. Change. Combine.</i>
2016	<i>Pametna mobilnost za gospodarsko uspešnost.</i>	<i>Smart mobility. Strong economy.</i>
2017	<i>Združimo moči – delimo si prevoz.</i>	<i>Sharing gets you further.</i>
2018	<i>Združuj in učinkovito potuj.</i>	<i>Mix and Move!</i>
2019	<i>Gremo peš!</i>	<i>Walk with us!</i>
2020	<i>Izberi čistejši način prevoza!</i>	<i>Zero-emission mobility for all</i>
2021	<i>Živi zdravo. Potuj trajnostno.</i>	<i>Safe and Healthy with Sustainable Mobility</i>
2022	<i>Trajnostno povezani.</i>	<i>Better connections.</i>
2023	<i>Trajnostno povezani. (Varčne poti.)</i>	<i>Better connections.</i>
2024	<i>Trajnostno povezani. Udoben javni prostor – za vse.)</i>	<i>Better connections.</i>
2025	<i>Trajnostno povezani. (Mobilnost za vse!).</i>	<i>Better connections.</i>

Vir: Arso, 2025.

Pregled najbolj aktivnih občin in zmagovalk ETM v Sloveniji – izbor se je pričel izvajati z letom 2013.

	zmagovalka/e v Sloveniji	najbolj aktivne občine v Sloveniji	EU nagrada
2013	Mestna občina Nova Gorica		MOL
2014	Mestna občina Velenje	Občina Bled, MO Novo mesto, MO Velenje	

2015	Mestna občina Kranj	MO Ljubljana, MO Kranj, Ljutomer, Metlika + regije (RRA Koroška, RRA Gorenjske, RC Novo mesto, Goriška)	
2016	Mestna občina Slovenj Gradec	MO Ljubljana, MO Novo mesto, MO Ptuj, MO Slovenj Gradec, Šoštanj, Krško	
2017	Mestna občina Novo mesto IN Občina Krško	MO Ljubljana, MO Novo mesto, MO Nova Gorica, Krško, Sevnica, Tržič	
2018	Mestna občina Koper IN Občina Polzela	MO Velenje, MO Koper, MO Maribor, Medvode, Polzela, Krško, Bohinj, Črna na Koroškem	
2019	Mestna občina Maribor IN Občina Kočevje	MO NM, MO NG, Medvode, Krško, Brežice, Sevnica	
2020	Mestna občina Nova Gorica IN Občina Medvode	MO NM, MO MB, MO KP, Brežice, Vipava	
2021	Mestna občina Celje in Občina Semič	Občina Dravograd, Občina Puconci, MO Koper, MO Novo mesto	
2022	Občina Razkrižje, Občina Metlika, Mestna občina Ljubljana	Apače, Črna na Koroškem, Razkrižje, Črnomelj, Metlika, Miklavž na Dravskem polju, Ljubljana, Maribor, Šentjur	
2023	Občina Rečica ob Savinji, Občina Tolmin, Mestna občina Velenje	/	
2024	Občina Solčava, Občina Ig, Mestna občina Celje	/	
2025	Občina Domžale, Občina Škofja Loka, Občina Muta	/	

Vir: Evropski teden mobilnosti, 2025c.

3 Prepoznavnost ETM med prebivalci

Slovenska nacionalna koordinacija skrbi za lokalno informiranje in komuniciranje z občinami. Občine skrbijo za čim več orodij za obveščanje javnosti o podrobnostih ETM. Za zagotovitev dobre usklajenosti oziroma sodelovanja na evropski ravni morajo komunikacijski dokumenti vsebovati usklajeno (evropsko) celotno podobo ter logotip. Slovenija sodeluje v pobudi že od vsega začetka. Ljubljana je najbolj aktivno mesto in je za svoje dosežke v okviru ETM prejela nagrado Evropskega tedna mobilnosti za leti 2003 in 2013 (Muno in Janssen, 2014).

Občane se lahko informira na različne načine, preko glasil, družabnih omrežji in ostalih medijskih kanalov. V občinsko glasilo se lahko vključi pismo župana, ki je naslovljeno na vse prebivalce. Omenjena gradiva mora občina zainteresiranim poslati oziroma objaviti na družabnih omrežjih dovolj časa pred samim dogodkom, pred dogodkom pa naj organizira tudi tiskovno konferenco (Muno in Janssen, 2014).

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Direktorat za prometno politiko, je v sodelovanju s partnerji s področja trajnostne mobilnosti na projektu LIFE IP CARE4CLIMATE, pripravilo predloge za izvedbo različnih vrst aktivnosti (Katalog aktivnosti), ki so oziroma še bodo predmet sofinanciranja. Tako bomo občinam s pomočjo dodatnih finančnih sredstev iz Sklada za podnebne spremembe, omogočili implementacijo aktivnosti v sklopu Evropskega tedna mobilnosti.

V letu 2025 je bil izveden Javni razpis za sofinanciranje občin v okviru projekta LIFE IP CARE 4 CLIMATE - LIFE17 IPC/SI/000007. Predmet javnega razpisa je sofinanciranje aktivnosti občin v zvezi s pripravo in izvedbo aktivnosti informiranja in ozaveščanja javnosti ter promocije trajnostne mobilnosti v okviru Evropskega tedna mobilnosti v letu 2025. Javni razpis je namenjen za izvedbo naslednjih aktivnosti:

- A: Organizacija prireditev in preureditev na prostem ob zaporah ulic in trgov
- B: Delavnice za starejše »Ostanimo mobilni«
- C: Promocijska kampanja o javnem prevozu
- D: Uvedba prevozov na klic ali novih linij javnega prevoza
- E: Aktivno v vrtec ali šolo
- F: Šolska ulica
- G: Parkirni dan
- H: Popravljalnica in izmenjevalnica koles
- I: Aktivnosti za mladino
- J: Peš kažipot
- K: Spodbujanje trajnostne mobilnosti
- L: Pospravimo ulice (Teden mobilnosti, 2025).

4 Zmagovalke ETM 2025

V septembru 2025 je po Sloveniji potekal Evropski teden mobilnosti pod sloganom »Trajnostno povezani. (Mobilnost za vse!)«. Pobude in aktivnosti so spodbujale posameznike k uporabi hoje, kolesa in potniškega prometa kot zdravim alternacijam za vsakodnevne poti. V mnogih občinah so kratkotrajne akcije nadgrajene z dolgoročnimi programi, ki jih spremljajo financiranje in prijave na razpise. Te pobude ključno vplivajo na trajnostno mobilnost, saj spodbujajo spremembe v potovalnih navadah občanov skozi vse leto. Njihovo izvedbo omogočajo zagotovljena finančna sredstva za vsakoletne aktivnosti, s katerimi občine in koordinatorji projekte dolgoročno načrtujejo, dopolnjujejo pa jih s prijavi na različne razpise. Sprotno vrednotenje projektov nagraduje ambiciozne in trajne ukrepe, ki v resnici spreminjajo potovalne navade občanov (Evropski teden mobilnosti, 2025a).

Občine imajo pomembno vlogo pri zmanjševanju prevozne revščine, saj poznajo specifične potrebe svojih prebivalcev. Mnoge že izvajajo prevoze na klic, predvsem za starejše in tiste, ki živijo na oddaljenih območjih. Za učinkovito reševanje prevozne revščine pa je ključno sodelovanje med lokalnimi skupnostmi, prevozniki, nevladnimi organizacijami in podjetji. Prav tako je pomembno zagotavljanje dostopnih storitev, ki vključujejo različne možnosti prevoza, jasne komunikacije in cenovno dostopnost za vse prebivalce.

Organizacija in izvedba zaključnega dogodka za lokalne in regionalne koordinatorje je potekala 27. novembra 2025 v Kranju. Na zaključni prireditvi ETM 2025 so bile razglašene zmagovalne občine v posamezni od treh velikostnih kategorij in sicer: občina Domžale v kategoriji velikih občin (nad 16.000 prebivalci), občina Škofja Loka v kategoriji srednje velikih občin (med 6.000 in 16.000 prebivalci) in občina Muta v kategoriji manjših občin (manj kot 6.000 prebivalcev) (Evropski teden mobilnosti, 2025c).

5 Izvedba ETM 2025

MOPE v sodelovanju s projektnimi partnerji in občinami letno pripravi oziroma dopolni nabor aktivnosti s predlogi za izvedbo zbranimi v Katalogu aktivnosti². Po zaključku izvedbe pa se je na podlagi uspešno izvedenih kampanj ETM pripravil tudi Katalog dobrih praks ETM 2025.

Sofinancirane občine so bile: Mestna občina Celje, Trebnje, Mestna občina Kranj, Postojna, Metlika, Kočevje, Šoštanj, Ig, Šenčur, Šentjernej, Dravograd, Škofljica, Medvode, Šentjur, Domžale, Podvelka, Vipava, Benedikt, Dobrna, Rogašovci, Žalec, Straža, Mestna občina Slovenj Gradec, Podlehnik, Rečica ob Savinji, Sežana, Škocjan, Muta, Hajdina, Vransko, Tolmin, Žetale, Šalovci, Mestna občina Velenje, Mestna občina Maribor, Razkrižje, Vuzenica, Mokronog-Trebelno, Šentrupert, Divača, Mislinja, Šmarješke Toplice, Solčava, Škofja Loka, Dolenjske Toplice, Laško, Destnik, Ribnica na Pohorju, Mestna občina Krško, Preddvor, Pivka in Prevalje.

V nadaljevanju dokumenta je predstavljenih 16 sofinanciranih občin »Priprave in izvedbe aktivnosti ETM 2025«. Opisana je kratka predstavitev zaključenih aktivnosti (povzetek in rezultati aktivnosti) ter višina sofinanciranja. Predstavljena je ena občina z več kot 100.000 prebivalci (Mestna občina Maribor), pet občin s 16.000 do 100.000 prebivalci (Mestna občina Celje, Mestna občina Slovenj Gradec, občina Šentjur, občina Domžale, občina Škofja Loka), pet občin s 6.000 do 16.000 prebivalci (občina Kočevje, občina Sežana, občina Šoštanj, občina Pivka, občina Prevalje) in pet občin z manj kot 6.000 prebivalci (občina Benedikt, občina Vipava, občina Divača, občina Solčava, občina Razkrižje).

² Gov.si. (2025). Javni razpis za sofinanciranje priprave in izvedbe aktivnosti Evropskega tedna mobilnosti v letu 2025 v okviru Sklada za podnebne spremembe. <https://www.gov.si/zbirke/javne-objave/javni-razpis-za-sofinanciranje-priprave-in-izvedbe-aktivnosti-evropskega-tedna-mobilnosti-v-letu-2025-v-okviru-sklada-za-podnebne-spremembe/>.

6 Zaključna poročila o izvajanju aktivnosti ETM 2025 sofinanciranih občin

6.1 MESTNA OBČINA MARIBOR

V letu 2025 so uvedli nove električne avtobuse in brezplačen javni prevoz na Dan brez avtomobila (22. 9.). Zaprli so Glavni most za promet in organizirali »Zzrolano mesto«. Velik poudarek je bil na storitvah za starejše (Prostofer, Doktor Maister).

6.1.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI

Mestna občina Maribor je tudi v letu 2025 s ponosom in visoko stopnjo angažiranosti pristopila k obeležitvi Evropskega tedna mobilnosti (ETM), ki je potekal pod vsesplošnim geslom »Mobilnost za vse«. Kot drugo največje slovensko mesto se Maribor zaveda svoje ključne vloge pri oblikovanju trendov urbane mobilnosti, zato smo letošnji program zasnovali izjemno široko, vključujoče in vizionarsko. Naš cilj ni bil zgolj enotedenska promocija alternative avtomobilu, temveč dolgoročno spreminjanje potovalnih navad naših občank in občanov ter ustvarjanje mesta, ki je prijazno pešcem, kolesarjem, uporabnikom javnega potniškega prometa in vsem ranljivim skupinam. Aktivnosti so potekale skozi celoten mesec september, z vrhuncem dogajanja med 16. in 22. septembrom, ko smo mestne ulice in trge preobrazili v prostore druženja, izobraževanja in aktivnega preživljanja prostega časa.

Ena izmed osrednjih in najbolj odmevnih strokovnih aktivnosti letošnjega leta je bil dogodek z naslovom »Smo pripravljeni na mobilnost prihodnosti?«, ki smo ga pripravili v tesnem sodelovanju s Fakulteto za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo Univerze v Mariboru (UM FGPA). Dogodek, ki je potekal na Smetanovi ulici, je presešel klasične okvirje predstavitev in ponudil celostni vpogled v prihodnost transporta. Združili smo strokovni, izobraževalni in razstavni del, s čimer smo nagovorili tako strokovno javnost kot tudi dijake, študente in širšo publiko. V strokovnem sklopu so se zvrstila predavanja uglednih predstavnikov podjetij in institucij, kot so DARS, Pipistrel, Pošta Slovenije in AVL, ki so predstavili inovacije na področju letalstva, avtonomne vožnje in logistike. Praktični del je bil prava paša za oči in um, saj so udeleženci spoznavali prometne podatke, vlogo umetne inteligence v prometu, delovanje tahografov ter napredne sisteme prometne varnosti. Sejamski del je ponudil interaktivno izkušnjo s simulatorji vožnje, simulatorjem trka in prevračanja ter predstavitvijo električnih in avtonomnih dostavnih vozil. Udeležba je bila izjemna, saj smo zabeležili okoli 700 obiskovalcev, kar potrjuje veliko zanimanje mladih za tehnologije, ki bodo krojile njihovo prihodnost.

V duhu preobrazbe javnega prostora in vračanja ulic ljudem smo izvedli več odmevnih zapor in preureditev. Posebej izstopajoč je bil dogodek na Kosovelovi ulici, ki smo ga poimenovali »Dogajanje na Kosovelovi ulici«. V petek, 19. septembra, smo ulico popolnoma zaprli za

motorni promet in jo spremenili v živahno prizorišče. Namen je bil nazorno prikazati, kako se kakovost bivanja v mestni četrti izboljša, ko prostor namesto avtomobilom namenimo ljudem. Program je bil medgeneracijsko obarvan; od jutranje telovadbe za starejše do ustvarjalnih delavnic za otroke iz vrta Pobrežje. Obiskovalci so uživali v plesnih nastopih, prikazu gasilskih veščin in sproščnem druženju na ulici, ki je za en dan postala podaljšana dnevna soba soseske. Podobno vzdušje smo ustvarili tudi z dogodkom »Dan brez avtomobila v mestni četrti«, kjer smo celodnevni program obogatili s predstavitvijo knjige o drevesih, vodenim sprehodom po gozdu, brezplačno jogo na prostem in uličnim nogometnim igriščem. S tem smo poudarili pomen zelenih površin in zdravega načina življenja v urbanem okolju.

Posebno pozornost smo v letu 2025 namenili mikromobilnosti in alternativnim oblikam prevoza. Dogodek »Rolkanje na Glavnem mostu« je bil edinstvena promocija aktivne mobilnosti skozi prizmo urbane kulture in športa. Glavni most, ena ključnih prometnih arterij mesta, je postal poligon za rolkarje. Obiskovalci so se lahko seznanili z različnimi vrstami rolk kot učinkovitimi prevoznimi sredstvi za premagovanje krajših razdalj v mestu. Šola osnov rolkanja in tekmovanje v slalomu sta pritegnila mlade in aktivne prebivalce, s čimer smo trajnostno mobilnost predstavili na sproščen, mladosten in privlačen način. Poleg tega smo na Smetanovi ulici v sklopu aktivnosti »Pospravimo ulice« predstavili električna vozila Skupine JHMB. Občani so si lahko od blizu ogledali električni minibus Maister, električni smetarski voziček, električni dostavni avto in druga vozila, ki jih javna podjetja uporabljajo za svoje delo, s čimer Mestna občina Maribor dokazuje, da tudi pri izvajanju javnih služb sledi načelom zmanjševanja emisij in hrupa.

Slika 1: Predstavitve tovornega kolesa v MO Maribor

Vir: Mestna občina Maribor, 2025.

Varnost in vključevanje ranljivih skupin sta bila rdeča nit dogodka »Drugače na pot, v šolo s kolesom«, ki ga je Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu MOM pripravil v sodelovanju s Svetom invalidov MOM. Približno 250 učencev osnovnih šol se je v spremstvu mentorjev, policistov in mestnih redarjev podalo na organizirano kolesarjenje po mestnih prometnicah. S tem nismo le promovirali kolesarjenja kot zdravega načina prihoda v šolo,

temveč smo otroke v praksi učili varnega vedenja v prometu. Dodano vrednost dogodku je dala predstavitev mobilnosti invalidov, kjer smo poudarili nujnost dostopne infrastrukture za vse, ne glede na njihove gibalne sposobnosti. To je bil močan opomnik, da mora biti mesto prijazno do vseh svojih prebivalcev.

Javni potniški promet je hrbtenica trajnostne mobilnosti, zato smo ga v času ETM še posebej izpostavili. Na Glavnem trgu je podjetje Marprom predstavilo svojo novo floto električnih avtobusov, ki predstavljajo pomemben korak k dekarbonizaciji mestnega prometa. Občani so si lahko ogledali vozila in se pogovorili z vozniki. Še bolj inovativna pa je bila kulturna intervencija »Mesto je oder – Umetniki na avtobusu«. Na redni avtobusni liniji G3 so potnike presenetili nastopi glasbenikov, stand-up komikov in kustosov. S tem smo vožnjo z avtobusom spremenili v kulturno doživetje in pokazali, da je javni prevoz lahko tudi prostor druženja in umetnosti, ne le premikanja od točke A do točke B. Na sam Evropski dan brez avtomobila, 22. septembra, pa smo vsem občanom in obiskovalcem omogočili brezplačno vožnjo z mestnim avtobusnim prometom, kar je mnoge spodbudilo, da so svoje avtomobile pustili doma.

Mestna občina Maribor je želela biti zgled tudi navznoter, zato smo organizirali obsežen program aktivnosti za zaposlene v občinski upravi. Skozi celoten mesec september smo spodbujali beleženje trajnostnih prihodov na delo, bodisi peš, s kolesom, z javnim prevozom ali s souporabo avtomobila. Zaposleni so se udeležili predstavitve križišča mikromobilnosti na Trgu svobode, vodenega sprehoda po Stražunu in kolesarskega izleta pod vodstvom Muzeja narodne osvoboditve Maribor. Odziv je bil odličen, saj je v aktivnostih sodelovalo več kot 100 sodelavcev, kar krepi našo interno kulturo trajnosti in zdravja.

Evropski teden mobilnosti 2025 smo v Mariboru zaključili z močnim humanitarnim sporočilom. Na Glavnem trgu smo gostili štart dobrodelne kolesarske ture »Kolesarimo za otroške sanje«. Približno 150 kolesarjev in podpornikov je pospremilo ultra kolesarja Iztoka Kočvarja na njegovo 2000 kilometrov dolgo pot do Istanbula. Dogodek je povezal športni duh, trajnostno mobilnost in dobrodelnost, saj je bil namenjen zbiranju sredstev za otroke v stiski. To je bil ganljiv dokaz, da lahko s kolesom ne le premagujemo razdalje, ampak tudi povezujemo ljudi in pomagamo tistim, ki to najbolj potrebujejo.

S celovitim naborom aktivnosti, od strokovnih posvetov o prihodnosti mobilnosti do sproščenih uličnih festivalov in konkretnih infrastrukturnih preizkusov, je Mestna občina Maribor v letu 2025 ponovno dokazala svojo zavezanost trajnostnemu razvoju. Preobrazba mestnih ulic, promocija električne mobilnosti, vključevanje mladih in ranljivih skupin ter spodbujanje aktivnega življenjskega sloga so temelji, na katerih gradimo Maribor prihodnosti – mesto, kjer je mobilnost dostopna, varna in prijazna za vse. Odzivi občanov so bili izjemno pozitivni, kar nam daje zagon za nadaljnje delo in načrtovanje še bolj ambicioznih ukrepov v prihodnjih letih.

6.1.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA

Mestna občina Maribor je prejela 7.000,00 € sofinanciranja.

6.2 MESTNA OBČINA CELJE

Zelo odmeven program na zaprti Prešernovi ulici, ki je postala »Skate in BMX park«. Uvedli so prenovljeno linijo Celebusa skozi mestno jedro in gostili »Živahno ulico« s Tinkaro Fortuno.

6.2.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI

Mestna občina Celje je v letu 2025 ponovno dokazala, da sodi v sam vrh slovenskih občin na področju spodbujanja trajnostne mobilnosti in preoblikovanja urbanega prostora po meri ljudi. Evropski teden mobilnosti (ETM) smo v knežjem mestu obeležili z izjemno bogatim, vsebinsko dovršenim in strateško usmerjenim programom, ki je presegal zgolj enotedensko dogajanje. Aktivnosti so bile zasnovane tako, da so nagovarjale vse generacije – od najmlajših v vrtcih do starejših občanov, hkrati pa so vključevale širok spekter deležnikov, od javnih zavodov in podjetij do nevladnih organizacij in lokalnega gospodarstva. Rdeča nit letošnjega dogajanja je bila preobrazba javnega prostora, s posebnim poudarkom na Prešernovi ulici, ki smo jo za čas trajanja ETM spremenili v živahno središče družabnega življenja, osvobojeno motornega prometa.

Osrednje prizorišče letošnjega tedna mobilnosti je bila Prešernova ulica, ena izmed ključnih mestnih arterij, ki smo jo zaprli za promet in ji začasno vdihnili novo vsebino. V sodelovanju z javnim podjetjem Zelenice Celje smo ulico in parkirišča spremenili v privlačen urbani park, bogato opremljen z zelenjem in klopmi, ki so mimoidoče vabile k postanku in druženju. Ta intervencija ni bila zgolj estetske narave, temveč je služila kot "živi laboratorij" in napoved prihodnjih načrtov občine za trajno prenovo tega območja v skupni prometni prostor. Obiskovalci so si lahko ogledali razstave o Celostni prometni strategiji, zgodovini kolesarjenja v Celju ter mreži kolesarskih povezav in linij Celebusa, kar je pripomoglo k boljšemu razumevanju vizije razvoja mobilnosti v mestu.

Dogajanje smo otvorili v torek, 16. septembra, z dogodkom »Živahna ulica«, ki je upravičil svoje ime. V sodelovanju s Tinkaro Fortuna in dijaki Gimnazije Celje – Center smo ustvarili nepozabno vzdušje za otroke celjskih osnovnih šol in vrtcev. Ulica je postala igrišče, učilnica in prostor raziskovanja. Otroci so se sprostili ob glasbi, talnih igrah in spoznavanju dela številnih organizacij, kot so policija, poklicni gasilci, Ljudska univerza Celje in Društvo paraplegikov jugozahodne Štajerske. Posebno doživetje je predstavljal razstavljen avtobus Celebus, ki so ga otroci lahko raziskali od blizu. Ta dan je bil dokaz, kako pomembno je, da mesto otrokom ponudi varne površine za igro in učenje, neposredno v urbanem središču.

Sreda je bila posvečena medgeneracijskemu povezovanju in zdravju. »Medgeneracijski dan« je na Prešernovo ulico privabil številne občane, ki so se udeležili delavnic za krepitev telesnega in duševnega zdravja pod vodstvom Društva Šola zdravja. Obiskovalci so lahko opravili meritve krvnega sladkorja in pritiska ter pridobili dragocene nasvete o zdravem življenjskem slogu. Decathlonova popravilnica koles je poskrbela za tehnično brezhibnost koles naših občanov, kar je ključno za varno udeležbo v prometu. Vzdušje je bilo sproščeno, polno pogovorov in izmenjave izkušenj med različnimi generacijami, kar je potrdilo, da trajnostna mobilnost povezuje ljudi.

Četrtek, 18. septembra, je prinesel enega vsebinsko najpomembnejših dogodkov – predstavitev prenove Prešernove ulice. Občina je želela v proces načrtovanja aktivno vključiti javnost, zato smo organizirali dvodelno predstavitev. Dopoldanski del je bil namenjen mimoidočim, zaposlenim in trgovcem, popoldanski pa strukturirani javni razpravi z lokalnimi prebivalci. Ob maketi in načrtih so predstavniki občine, arhitekti in urbanisti odgovarjali na vprašanja ter zbirali pobude. To je bil primer odlične prakse participativnega urejanja prostora, kjer so občani dobili glas pri sooblikovanju svojega bivalnega okolja. Vzporedno je potekala kreativna delavnica kolažne animacije, ki je na umetniški način obravnavala temo nekonvencionalnih načinov mobilnosti.

Petek je bil rezerviran za mladostniško energijo in urbane športe. Prešernova ulica se je prelevila v »Skate in BMX park«. Mladi so dobili priložnost, da se preizkusijo v roljanju in vožnji s kolesi BMX, popoldne pa je Celjski mladinski center organiziral skate tekmovanje. S tem smo pokazali, da trajnostna mobilnost vključuje tudi mikromobilnost in alternativne oblike prevoza, ki so med mladimi izjemno priljubljene. Ulica je vibrirala od energije, trikov in navijanja, kar je dalo mestnemu jedru poseben, sodoben utrip.

Slika 2: BMX park v MO Celje

Vir: Mestna občina Celje, 2025.

Vikend je bil v znamenju kolesarjenja. »Kolesarska sobota« je povezala Celje z regijo, saj so se kolesarji podali na skoraj 70 kilometrov dolgo pot do Žičke kartuzije in nazaj, deloma po novi kolesarski povezavi Celje–Šentjur. Nedelja, tradicionalno posvečena dnevu brez avtomobila, je ponudila mirnejše mesto, kjer so ulice prevzeli pešci in kolesarji.

Vrhunec in zaključek tedna je predstavljal ponedeljek, 22. septembra, z že tradicionalnim »Kolesarjenjem z županom«. Letos smo podrl rekord, saj se je dogodka udeležilo več kot 100 kolesarjev – od šolarjev in dijakov do predstavnikov podjetij in društev. Posebna atrakcija je bila vožnja s 7-sedežnim konferenčnim kolesom, ki je simboliziralo sodelovanje in usklajenost, potrebno za doseganje skupnih ciljev. Karavana kolesarjev je prevozila pot od Medloga do zaprte Prešernove ulice, kjer je sledilo druženje ob zdravih napitkih. Popoldne smo dogajanje preselili v Mestno četrt Dolgo polje, kjer smo v sklopu projekta

ReLink odprli prenovljeno večnamensko igrišče in predstavili ukrepe za varnejšo pot v šolo. To je bil konkreten prikaz, kako se strateški načrti prelivajo v izvedene projekte, ki neposredno izboljšujejo kakovost življenja v soseskah.

Poleg dogodkov je Mestna občina Celje v času ETM izvajala številne sistemske ukrepe in kampanje. Izjemno pomembna je bila pilotna uvedba nove avtobusne linije Celebusa s postajališčem neposredno pri Prešernovi ulici, s čimer smo testirali izboljšanje dostopnosti mestnega jedra z javnim potniškim prometom. Kot trajen ukrep za izboljšanje varnosti šolarjev smo na 15 lokacijah v bližini šol postavili table »Poljubi in odpelji« (Kiss & Ride), ki staršem omogočajo varno in kratkotrajno ustavljanje, s čimer se zmanjšuje prometni kaos pred šolskimi vhodi.

Slika 3: Pilotna uvedba nove linije Celebus

Vir: Mestna občina Celje, 2025.

Velik poudarek smo namenili tudi spreminjanju potovalnih navad skozi kampanjo »Celje se pelje trajnostno«. S pomočjo mobilne aplikacije Centralka in v sodelovanju s podjetji, šolami in vrtci smo spodbujali beleženje trajnostnih prihodov. Odziv je bil odličen, saj je sodelovalo več tisoč posameznikov, ki so avtomobile zamenjali za kolesa, hojo ali javni prevoz. Tudi zaposleni na Mestni občini Celje so bili zgled, saj se je akcije udeležilo več kot 30 % zaposlenih.

Komunikacijska podpora projektu je bila obsežna. S plakati, city lighti, radijskimi objavami in intenzivno prisotnostjo na družbenih omrežjih smo dosegli širok krog občanov in zagotovili, da je sporočilo o pomenu trajnostne mobilnosti doseglo vsak dom. S celovitim pristopom, ki je združeval infrastrukturo, dogodke, participacijo in promocijo, je Mestna občina Celje v letu 2025 postavila nov standard pri izvajanju Evropskega tedna mobilnosti in ponovno potrdila svojo zavezo k ustvarjanju zelenega, povezanega in ljudem prijaznega mesta.

6.2.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA

Mestna občina Celje je prejela 7.000,00 € sofinanciranja.

6.3 OBČINA ŠENTJUR

Razlog za izbor: V letu 2025 so se povezali v regijsko akcijo »Trajnostno v knjižnico po nagrado!«, ki je spodbujala obisk knjižnice peš ali s kolesom.

6.3.1 PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI

Občina Šentjur je v letu 2025 s ponosom obeležila že deseto zaporedno leto aktivnega sodelovanja v Evropskem tednu mobilnosti (ETM). Ta jubilej smo proslavili z bogatim in raznolikim programom, ki je pod skupnim geslom »Moje mesto je lahko spretnostni poligon« povezal občane vseh generacij v prizadevanjih za bolj trajnostno in kakovostno bivanje. Naš cilj ni bil zgolj enotedenska promocija, temveč dolgoročno spodbujanje sprememb potovalnih navad, zmanjšanje uporabe osebnih avtomobilov ter ozaveščanje o prednostih aktivne mobilnosti za zdravje in okolje. Dogajanje je bilo skoncentrirano na Mestni trg, ki je za en teden postal živahno središče dogajanja, učenja in druženja.

Otvoritev tedna mobilnosti v torek, 16. septembra, je bila slovesna in energična. Župan mag. Marko Diaci je v svojem nagovoru poudaril pomen trajnostne mobilnosti in zdravega načina transporta ter izpostavil nenehna prizadevanja občine zaboljšanje infrastrukture, med katerimi izstopa lani odprta kolesarska steza proti Celju. Vzdušje so s svojo jutranjo rekreacijo takoj ogreli učenci Osnovne šole Franja Malgaja, kar je dalo ton celotnemu tednu – gibanje je zdravo in zabavno. Mestni trg so zavzele različne organizacije: gasilci so predstavili svojo opremo, rdeči križ je demonstriral postopke oživljanja z defibrilatorjem, društvo starodobnikov pa je poskrbelo za nostalgichen pridihi. Obiskovalci so si lahko ogledali tudi razstavo likovnih del otrok z naslovom »Trajnostno povezani« in poučen film o prometni varnosti.

Prva dva dneva sta bila še posebej namenjena najmlajšim. Otroci iz vrtca in osnovne šole so se preizkusili na pravem gasilskem poligonu, kjer so skozi igro spoznavali pomen timskega dela in fizične pripravljenosti. Vozili so kolo v tandemu, simulirali gašenje in gradnjo jezov, kar je bila zanje nepozabna izkušnja. Vzporedno so potekale aktivnosti za zdravje odraslih, kjer je Center za krepitev zdravja nudil meritve in nasvete, knjižnica pa je promovirala bralno kulturo v gibanju s projektom Knjigobežnice.

Četrtek je bil v znamenju kolesarjenja in varnosti. Učenci so svoje spretnosti dokazovali na kolesarskem poligonu pod budnim očesom šentjurskih policistov. Ti so v zadnjih dneh tedna mobilnosti obiskovalcem predstavili svojo opremo in vozila ter v sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu izvajali pomembno preventivno delo z mladimi in starejšimi udeleženci v prometu. Poudarek je bil na varnem obvladovanju kolesa in poznavanju prometnih predpisov, kar je ključno za varno vključevanje v promet.

Slika 4: Poligon za otroke v Šentjurju

Vir: Občina Šentjur, 2025.

Petek je prinesel predstavitev dveh pomembnih stebrov trajnostne mobilnosti v občini: sistema javne izposoje koles Kolesce in projekta Prostofer. Slednji je nepogrešljiv za mobilnost starejših občanov, ki ne vozijo več sami, zato smo mu namenili posebno pozornost. Podjetje Nomago je promoviralo javni avtobusni prevoz in starejšim razdelilo vozne rede s povečanim tiskom, kar je majhna, a pomembna gesta za boljšo dostopnost informacij. Dan so popestrili člani društva »Večno mladi«, ki so s svojimi starodobnimi kolesi na spretnostnem poligonu dokazali, da so tudi starejša vozila – in vozniki – še kako vitalni in primerni za vsakodnevne opravke.

Vikend je bil rezerviran za rekreacijo in raziskovanje okolice. Sobotna »medgeneracijska kolesarska runda« je združila pisano družčino kolesarjev, vključno z županom, ki so preizkusili novo kolesarsko povezavo do Celja. To je bil odličen preizkus infrastrukture in dokaz, da so medkrajevne kolesarske poti privlačne tako za rekreacijo kot za dnevne migracije. Nedeljski medgeneracijski pohod pa je združil uporabo javnega prevoza in hoje. Udeleženci so se z vlakom odpeljali do Grobelnega in se nato peš vrnili v Šentjur, s čimer so promovirali kombiniranje različnih oblik trajnostnega transporta.

Zaključek tedna, ponedeljek, 22. septembra, smo obeležili kot »Dan brez avtomobila«. Kljub gradbenim delom, ki so preprečila popolno zaporo ceste skozi Zgornji trg, smo občane pozvali k alternativnim oblikam prihoda na delo in v šolo. Mestni trg so otroci iz vrtca s kredami spremenili v veliko umetniško platno na temo mobilnosti, kar je simbolično pokazalo, da ulice pripadajo ljudem, ne le avtomobilom. Teden smo sklenili s kulturno noto – otroško predstavo »Petjin kolesarski izlet«, ki si jo je ogledalo veliko število otrok v kulturnem centru in šolski telovadnici.

Poleg osrednjega dogajanja na trgu je Občina Šentjur izvajala številne spremljevalne aktivnosti. Uspešno smo izvedli program trajnostnega prihoda zaposlenih na delo in pilotno testirali souporabo službenega vozila. Šole so bile izjemno aktivne s projekti Pešbus in likovnimi natečaji, na podružnični šoli Kalobje pa smo uvedli ukrep »Kiss and Ride« za

varnejše odlaganje otrok. Mladinski center je mlade angažiral z video natečajem, knjižnica pa je nadaljevala z nacionalnim projektom spodbujanja trajnostnega obiska.

Trajni učinki ETM v Šentjurju so vidni tudi v infrastrukturi: namestili smo nove klopi ob kolesarskih poteh, popravili servisna stojala za kolesa in poskrbeli za promocijske materiale, ki bodo otroke še dolgo spominjali na pomen varnosti in trajnosti. Razstava likovnih del, ki sedaj krasi prostore občine, pa ostaja kot opomnik na ustvarjalnost in zavezanost najmlajših k boljši prihodnosti. S celovitim pristopom, ki je združeval zabavo, izobraževanje, infrastrukturo in medgeneracijsko sodelovanje, je Občina Šentjur v letu 2025 ponovno potrdila svojo zavezanost trajnostnemu razvoju in kakovosti bivanja za vse svoje občane.

6.3.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA

Občina Šentjur je prejela 7.000,00 € sofinanciranja.

6.4 OBČINA DOMŽALE

Tradicionalno močna občina na področju trajnostne mobilnosti, ki redno sodeluje z bogatim programom za vse generacije (kolesarski izleti, ozaveščanje).

6.4.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI

Občina Domžale je v letu 2025 ponovno potrdila svojo zavezanost trajnostnemu razvoju in aktivnemu življenjskemu slogu s pestrim in vsebinsko bogatim programom Evropskega tedna mobilnosti (ETM). Pod geslom »Mobilnost za vse« smo povezali različne generacije, od najmlajših v vrtcih do starejših občanov, ter vključili številne lokalne deležnike, javne zavode in društva. Naš cilj je bil jasen: ozaveščati o pomenu trajnostnih oblik prevoza, spodbujati spremembe potovalnih navad in pokazati, da so Domžale mesto, kjer je mobilnost dostopna, varna in prijazna do okolja in ljudi. Aktivnosti so se začele že v poletnih mesecih in dosegle vrhunec v septembrskem tednu mobilnosti, ko so ulice in trgi zaživel v duhu druženja in gibanja.

Uvod v dogajanje je predstavljal filmski natečaj z naslovom »Bogastvo mobilnosti«, ki smo ga razpisali že junija v sodelovanju s Centrom za mlade Domžale. Mlade ustvarjalce smo spodbudili k razmisleku o tem, kaj zanje pomeni trajnostna mobilnost in kako bogati njihov vsakdan. Odziv je bil kreativen in navdihujoč, najboljši kratki filmi pa so bili nagrajeni in predvajani na javnih zaslonih, s čimer smo sporočilo o trajnosti ponesli med širšo javnost. Slovesna razglasitev nagrajencev 16. septembra na ploščadi pred Športno dvorano je ob spremljavi Mladinskega pihalnega orkestra pomenila uradni začetek tedna mobilnosti.

Posebno pozornost smo letos namenili vključevanju starejših občanov. Center dnevnih aktivnosti je skozi celoten september pripravil niz tematskih dogodkov, ki so starejšim približali uporabo sodobnih in trajnostnih prevoznih sredstev. Udeleženci so se seznanili s sistemom izposoje koles DBajk, spoznali prednosti vožnje z električnim minibusom Domžalček ter se informirali o linijah Ljubljanskega potniškega prometa. Organizirali smo tudi pogovore o prometni varnosti z občinskimi redarji, kjer so starejši dobili praktične nasvete za varno udeležbo v prometu. Pilotna aktivnost predstavitve prilagojenih koles DBajk je omogočila preizkus koles tudi tistim, ki imajo morda gibalne omejitve, kar je neposredno udeležanje geslo »Mobilnost za vse«.

Vrhunec tedna je bil nedvomno »Zeleni dan«, ki je potekal 19. septembra. Za ta namen smo popolnoma zaprli Kolodvorsko ulico in del Ljubljanske ceste ter ju spremenili v cono za pešce in kolesarje. V sodelovanju z Arboretumom Volčji Potok smo asfaltne površine ozelenili z drevesi in lončnicami, s čimer smo simbolično in dobesedno vnesli naravo v mestno središče. Program je bil izjemno bogat: od nastopov mažoret in plesnih skupin do vodene vadbe Šole zdravja in predstavitev vrtčevskih otrok. Obiskovalci so se lahko preizkusili v »Polžji dirki«, ustvarjali na delavnicah, servisirali svoja kolesa ali pa preprosto uživali v »Knjižnici pod krošnjami«. Ulica je postala prostor igre, učenja in srečevanja, kjer avtomobili niso imeli prostora. Popoldne in večer sta bila obarvana s kulinarčno ponudbo »Kuhne na plac« in plesnim dogodkom, kar je v središče mesta privabilo množico ljudi in dokazalo, da je javni prostor brez prometa lahko izjemno živ in privlačen.

Slika 5: »Zelen dan« v Domžalah

Vir: Občina Domžale, 2025.

Izjemno aktivni so bili tudi naši najmlajši v vrtcih in šolah. Že v začetku septembra smo z vodstvi zavodov uskladili aktivnosti, kot so Pešbus in Beli zajček, ki spodbujajo varen in aktiven prihod v šolo. Na osnovnih šolah Dob, Krtina in Preserje pri Radomljah so učenci sodelovali v akcijah štetja korakov, likovnih natečajih in športnih poligonih. Vrtci so izvajali kolesarske dni in sprehode, kjer so otroci spoznavali prometna pravila in pomen gibanja. Te aktivnosti so ključne, saj pri otrocih že zgodaj gradijo zavest o pomenu trajnostne mobilnosti in zdravega načina življenja.

Občina Domžale je želela biti zgled tudi navznoter, zato smo za zaposlene v občinski upravi organizirali tekmovanje v trajnostnih prihodih na delo. Oddelki so tekmovali, kdo bo zbral več "zelenih" prihodov, s čimer smo spodbujali timski duh in ekološko zavest. Zaposleni so se aktivno vključili tudi v promocijo na terenu – s kolesi so se podali med občane in delili letake ter informacije o trajnostnih možnostih prevoza v občini. To je bil odličen način za neposreden stik z občani in promocijo z lastnim zgledom.

Teden smo zaključili v sproščenem vzdušju z boljšim sejmom in popravljalnico koles v Češminovem parku, kjer so občani lahko dali novo življenje starim predmetom in poskrbeli za svoja kolesa. Posebna akcija promocije brezplačne vožnje z minibusom Domžalček za stanovalce Doma upokojencev je še enkrat poudarila socialno noto naše mobilnostne strategije.

S celovitim pristopom, ki je vključeval infrastrukturo, izobraževanje, promocijo in zabavo, je Občina Domžale v letu 2025 ponovno dokazala, da je trajnostna mobilnost zanjo več kot le projekt – je način življenja in vizija razvoja mesta, ki je prijazno, zeleno in dostopno vsem. Odzivi občanov so bili izjemno pozitivni, kar nam daje zagon za nadaljnje delo in nove projekte na področju trajnostne mobilnosti.

6.4.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA

Občina Domžale je prejela 7.000,00 € sofinanciranja.

6.5 MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Poudarek na delavnicah za otroke (izdelava izdelkov iz odpadne embalaže) in starejše (delavnica »Aktivni senior«). Vključili so se v Mirovniški festival in izvajali popravilnico koles.

6.5.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI

Mestna občina Slovenj Gradec je tudi v letu 2025 s polno mero entuziazma in strateškega premisleka pristopila k izvajanju aktivnosti v okviru Evropskega tedna mobilnosti (ETM). Pod sloganom »Mobilnost za vse« smo naše prizadevanje usmerili v vključevanje vseh generacij in družbenih skupin ter v nadaljnji razvoj trajnostnih oblik mobilnosti, ki jih v občini sistematično spodbujamo skozi celo leto. Zavedamo se, da so spremembe potovalnih navad dolgotrajen proces, zato smo letošnji program zasnovali kot nadgradnjo preteklih uspehov in kot pomemben korak k uresničevanju naše vizije zelenega, ljudem prijaznega mesta.

Ena izmed osrednjih in najbolj prepoznavnih aktivnosti, ki je že postala zaščitni znak naše občine, je pobuda »Gremo v mesto«. V okviru prizadevanj za revitalizacijo starega mestnega jedra in njegove preobrazbe v peš cono, smo tudi letos nadaljevali s tradicijo zapiranja mestnega središča za motorni promet ob izbranih nedeljah. Na pobudo Inštituta za politike prostora (IPoP) smo občanom ponudili priložnost, da doživijo mesto v drugačni luči – brez hrupa avtomobilov, a polno življenja. Kulturni programi, ki so spremljali te dogodke, so v mestno jedro privabili številne obiskovalce, ki so se tja odpravili peš ali s kolesom. S tem postopoma, a vztrajno, gradimo novo identiteto mestnega središča kot prostora za ljudi, druženje in kulturo, ne le za promet.

Posebno pozornost smo letos namenili optimizaciji prevozov in zmanjševanju števila vozil na cestah. V septembru smo parkirišče pri stari Komunalni preuredili v točko za združevanje prevozov oziroma "carpooling". Namenjena je bila predvsem delovno aktivnim občanom, ki dnevno migrirajo v bolj oddaljene kraje. Opazili smo, da je bila zasedenost največja v prvi polovici tedna, kar zanimivo korelira s trendi dela od doma ob koncu tedna. Poleg tega smo skozi celoten mesec zagotavljali organizirane prevoze za občane, zlasti za prebivalce vaških skupnosti, ki so to možnost s pridom izkoriščali za dostop do zdravstvenih storitev in drugih nujnih opravkov. Z opravljenimi 1800 kilometri v ta namen smo dokazali, da je potreba po tovrstnih storitvah velika in da lahko pomembno prispevamo k mobilnosti vseh občanov.

Izjemno ponosni smo na sodelovanje z našimi najmlajšimi in mladostniki, ki so se izkazali kot pravi ambasadorji trajnosti. Osnovne šole, vključno s šolo s prilagojenim programom, so sodelovale v kreativni delavnici »ČISTOMOBIL«. Učenci so z neverjetno mero domišljije ustvarjali prevozna sredstva iz odpadnih materialov, s čimer so pokazali svojo ekološko zavest in inovativnost. Njihova srčnost in veselje sta bila navdih za vse nas. Tudi v vrtcu Podgorje so bili aktivni; na delavnici »Pojoče nogice« so malčki s skiroji spoznavali prometna pravila ob glasbi, kar je učenje spremenilo v zabavo. Za varnost in tehnično brezhibnost koles starejših osnovnošolcev smo poskrbeli s popravilnico koles v sodelovanju s servisom Pohorc.

Slika 6: Pojoče nogice v Slovenj Gradcu

Vir: Mestna občina Slovenj Gradec, 2025.

Vrhunec dogajanja za mlade je bila delavnica o varni vožnji s kolesom, skirojem in rolko, ki smo jo organizirali 22. septembra. Zaradi novega "pumptrack" poligona in močne "skate" kulture v mestu je uporaba teh prevoznih sredstev med mladimi v porastu. Delavnica je bila izjemno dobro obiskana, kar potrjuje, da mladi potrebujejo in želijo znanje za varno udeležbo v prometu. Istega dne smo poskrbeli tudi za starejše občane z delavnico Centra za krepitev zdravja, s čimer smo resnično udeležili geslo mobilnosti za vse generacije.

Mestno jedro je bilo 19. septembra ponovno zaprto za promet, tokrat v sklopu Mirovniškega festivala. Ob tej priložnosti smo združili prijetno s koristnim in občanom predstavili koncept trajnostne mobilnosti (Zavod Kssena) ter konkretne prometne rešitve iz nove Občinske celostne prometne strategije (OCPS), ki jo pripravljamo v sodelovanju s strokovnjaki z mariborske fakultete. To je bila odlična priložnost za dialog z občani in predstavitev vizije razvoja prometa v naši občini.

Sistemske spodbujanje aktivne mobilnosti smo podprli tudi z infrastrukturnimi izboljšavami. Nakup novega stojala za skiroje pred Glasbeno šolo je majhen, a pomemben korak, ki so se ga razveselili najmlajši glasbeniki. S takšnimi ukrepi delamo trajnostno mobilnost bolj priročno in privlačno. Izvedba Pešbusa na osnovnih šolah in podružnicah je bila letos zaradi dolžine trajanja velik organizacijski zalogaj, a smo ga s skupnimi močmi uspešno izpeljali, kar dokazuje predanost vseh vpletenih.

Zgled vleče, zato se je aktivnostim tudi letos pridružila celotna občinska uprava na čelu z županom Tilnom Kluglerjem. Beležili smo občutno povečanje prihodov na delo peš in s kolesom, kar kaže, da se kultura trajnostne mobilnosti uspešno širi tudi znotraj naše organizacije. Da bi ozaveščanje o trajnostni mobilnosti potekalo kontinuirano skozi celo leto, in ne le en teden, smo vzpostavili posebno Facebook stran. Zavedamo se, da je spreminjanje navad tek na dolge proge in da je ključno stalno informiranje in motiviranje.

V Mestni občini Slovenj Gradec opažamo, da se skupnost trajnostno osveščenih občanov nenehno širi. Ljudje se v aktivnosti vključujejo ne le zaradi promocije, temveč predvsem zaradi zavedanja o pomenu zdravega življenjskega sloga in čistega okolja. Pri tem imajo nepogrešljivo vlogo učitelji, vzgojitelji in mentorji, ki te vrednote prenašajo na mlajše generacije. Evropski teden mobilnosti za nas ni le enkraten dogodek, temveč priložnost, da proslavimo dosežke in si zastavimo nove cilje na poti do zelene, varne in vključujoče prihodnosti Slovenj Gradca.

6.5.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA

Mestna občina Slovenj Gradec je prejela 6.671,44 € sofinanciranja.

6.6 OBČINA ŠKOFJA LOKA

V letu 2025 so nadaljevali z uspešnimi ukrepi umirjanja prometa in spodbujanja kolesarjenja (sistem eKOLOka), kar je odlična vsebina za poročilo.

6.6.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI

Občina Škofja Loka je med 16. in 22. septembrom 2025 že štirinajsto leto zapored ponosno sodelovala v Evropskem tednu mobilnosti (ETM), največji mednarodni kampanji za promocijo trajnostne mobilnosti. Kot občina z bogato zgodovino in tradicijo se zavedamo, da moramo za ohranitev kakovosti bivanja v našem mestu nenehno stremeti k sodobnim, človeku in okolju prijaznim rešitvam. Letošnji teden mobilnosti je potekal pod vključujočim sloganom »Mobilnost za vse!«, kar je bila rdeča nit vseh naših dogodkov. Naš cilj je bil nagovoriti prav vsakega občana – od najmlajših, ki šele spoznavajo svet na poganjalcih, do starostnikov, ki potrebujejo prilagojene oblike prevoza. Pripravili smo pester nabor brezplačnih aktivnosti, s katerimi smo želeli ne le ozaveščati, temveč aktivno spodbuditi spremembo potovalnih navad v smeri zmanjševanja uporabe osebnih motornih vozil.

Teden smo začeli v torek, 16. septembra, z gesto, ki je bila namenjena vsem, ki za svoje dnevne migracije že uporabljajo najbolj trajnostno obliko daljinskega prevoza – vlak. Na Železniški postaji Škofja Loka smo v zgodnjih jutranjih urah, med 5. in 9. uro, potnike presenetili z lokalno malico. Razvojna agencija Sora je razdelila kar 250 malic, s čimer smo želeli simbolično nagraditi in se zahvaliti vsem, ki z uporabo javnega potniškega prometa prispevajo k čistejšemu zraku in manjšim prometnim zastojem. To je bil optimističen začetek tedna, ki je pokazal, da trajnostna izbira prinaša tudi drobne, a prijetne ugodnosti.

Velik poudarek smo letos namenili našim najmlajšim, saj verjamemo, da se prometna kultura in ljubezen do gibanja gradita že v vrtcu. V torek in sredo smo na pumptrack poligonu v nekdanji vojašnici organizirali dvodnevni dogodek »Grbine so fine«. Pod budnim očesom in strokovnim vodstvom petih licenciranih inštruktorjev in trenerjev se je preizkusilo kar 240 otrok iz desetih skupin Vrtca Škofja Loka. Otroci, stari med 5 in 6 let, so na zabaven in varen način spoznavali osnove vožnje s kolesi in poganjalci, premagovali grbine ter krepili svoje ravnotežje in motorične sposobnosti. Odziv je bil izjemen, otroško veselje in napredek pri obvladovanju koles pa sta potrdila, da je bila odločitev za razširitev dogodka na dva dni pravilna.

Osrednji del dogajanja se je odvil v četrtek, 18. septembra. Na Trgu pod gradom smo združili zdravo prehrano in gibanje s postavitvijo »smuti kolesa«. Obiskovalci so si morali svoj sadni napitek dobesedno prikolesariti, kar je privabilo okoli 100 udeležencev in na zabaven način prikazalo povezavo med vloženo energijo in rezultatom. Hkrati je na stojnici Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (SPVCP) potekalo ozaveščanje o varnosti.

Isti dan je na območju vojašnice in parkirišča Kamnitnik potekal obsežen »Prometno preventivni dan«, ki je združil več kot 270 otrok iz osnovnih šol in vrtcev. Program je bil zasnovan interaktivno in poučno. Otroci so se preizkusili na spretnostnem kolesarskem poligonu in v delavnici »Postani kolesarski mojster«, kjer so se učili osnov vzdrževanja

kolesa, kar spodbuja njihovo samostojnost. Izjemno pomemben del je bil namenjen prvi pomoči, kjer so se učili osnov oživljanja in oskrbe poškodb, specifičnih za kolesarje. Dogodek so obogatili številni partnerji: Regijski center mobilnosti Gorenjske je nudil svetovanje o varnih šolskih poteh, predstavili smo električna kolesa, skiroje in naša električna minibusa Agato in Jurija. Prisotni so bili policisti in gasilci, ki so otrokom vedno velik navdih. Posebno noto je dodal OpenLab Kranj s svetom inovacij ter ustvarjalna delavnica grafitov. Otroci so svoje pobude za varnejše poti lahko tudi narisali in zapisali, kar nam daje dragocen vpogled v njihovo doživljanje prometa.

Slika 7: Grbine so fine v Škofji Loki

Vir: Občina Škofja Loka, 2025.

Kulturni pridihi smo tednu mobilnosti dodali v petek s predstavo »Potujoči cirkus nerodne Avguštine«, ki je bila namenjena najmlajšim. S tem smo želeli pokazati, da so javni prostori, kot so trgi, namenjeni tudi kulturi in druženju, ne le prometu.

Sobota, 20. septembra, je bila v znamenju regionalnega povezovanja. V sklopu dogodka »Kolesarski dan Gorenjska bike za trajnostno prihodnost« smo se povezali z občinami Kranj, Cerklje na Gorenjskem in Preddvor. Dogodek na območju vojašnice je pospremil ambasador trajnostne mobilnosti Nejc Črnilogar. Kljub temu, da je bil obisk zaradi izjemno toplega vremena in zadnjega poletnega vikenda nekoliko manjši od pričakovanj, je bil program vsebinski in kvaliteten. Opravili smo simbolični varnostni blagoslov koles, nudili brezplačen servis in nasvete ter predstavili sistem izposoje eKOLOka. Posebej dragocena je bila »Svetovalnica aktivne mobilnosti: Poti za vse«, kjer so občani v dialogu s predstavniki občine in SPVCP razpravljali o dostopnosti poti za ranljive skupine. Predstavljena je bila tudi aplikacija za sopotništvo KamKam, ki naslavlja problem praznih sedežev v avtomobilih. Za kulinarčno razvajanje z zdravimi prigrizki je poskrbel Jure Galičič, nekdanji tekmovalec oddaje Masterchef, kar je dogodku dalo piko na i.

Vrhunec tedna je bil ponedeljek, 22. septembra, »Dan brez avtomobila«. Občina Škofja Loka je ta dan omogočila popolnoma brezplačen javni avtobusni prevoz na liniji Podlubnik – Škofja Loka – Lipica. Ukrep je bil izjemno uspešen, saj je bilo izdanih kar 465 evidenčnih vozovnic. To dokazuje, da so občani pripravljeni uporabljati javni prevoz, če je ta dostopen in promoviran, ter da ima Loški potniški promet velik potencial za razbremenitev mestnih cest.

Poleg osrednjih dogodkov smo skozi celoten teden in mesec izvajali številne spremljevalne aktivnosti. V okviru akcije »Aktivni na poti« smo med šolarje OŠ Ivana Groharja in OŠ Jela Janežiča ter druge občane razdelili 1000 knjižic, ki spodbujajo beleženje trajnostnih poti. Promovirali smo sopotništvo prek aplikacije KamKam, ki je še posebej aktualna za mlade in dnevne migrante, saj zmanjšuje stroške in emisije ter krepi socialne vezi. Izvajali smo izobraževalne kvize o mobilnosti, čeprav je bil odziv nanje nekoliko manjši, kar nam daje iztočnico za prilagoditev pristopa v prihodnje.

Posebej ponosni smo na storitev prevozov na klic »Prostofer«, ki v naši občini deluje odlično. V mesecu septembru smo opravili 57 prevozov, kar pomeni, da smo 57-krat omogočili mobilnost starejšim občanom, ki bi sicer težko prišli do zdravnika, trgovine ali po opravkih. To je resnična uresničitev gesla »Mobilnost za vse«. Prav tako sta po mestu neumorno vozila naša električna minibusa Agata in Jurij, ki sta postala nepogrešljiv del mestne slike in omogočata tiho in čisto premikanje po mestnem jedru.

Trajnostna mobilnost pa niso le dogodki, temveč predvsem trajne infrastrukturne izboljšave. V sklopu ETM 2025 smo v Škofji Loki izvedli več pomembnih ureditev. Prostor pred Glasbeno šolo v Puštalu in pred enoto vrtca Kamnitnik smo uredili po konceptu »Varneje v šolo/vrtec«, s čimer smo fizično izboljšali varnost najranljivejših. Spremenili smo prometni režim pred enoto vrtca Kamenček in mimo Ljudske univerze, kar prispeva k umirjanju prometa. Namestili smo nova stojala za kolesa pred vrtcem Kamenček in pred novo ambulanto Centra za duševno zdravje otrok in mladostnikov v novem Hotelu Lonca, s čimer spodbujamo zaposlene in obiskovalce k uporabi kolesa. Za lepšo in prijaznejšo podobo mesta ter dodatno umirjanje prometa smo poskrbeli tudi s postavitvijo cvetličnih korit na ovinku proti vrtcu Kamenček.

Zaključimo lahko, da je bil Evropski teden mobilnosti 2025 v Škofji Loki uspešen in vsebinski. Povezali smo različne generacije, odprli pomembne teme o varnosti in dostopnosti ter s konkretnimi ukrepi in dogodki pokazali, da je trajnostna mobilnost mogoča, prijetna in nujna za prihodnost našega tisočletnega mesta. Odzivi občanov, predvsem pa nasmejani obrazi otrok na kolesarskih poligonih in zadovoljstvo potnikov na brezplačnih avtobusih, so nam potrditev, da smo na pravi poti, in spodbuda za nadaljnje delo na področju trajnostne mobilnosti skozi celo leto.

6.6.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA

Občina Škofja Loka je prejela 7.000,00 € sofinanciranja.

6.7 OBČINA KOČEVJE

Top primer za 2025: Uvedli so »Kočevskega kavalirja« (brezplačen prevoz za starejše). Za cel mesec (ne le en teden) so zaprli ulico med srednjo šolo in knjižnico ter jo preimenovali v »Šolsko ulico«.

6.7.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI

Občina Kočevje, ki se ponaša z nazivom ene najbolj gozdnatih in naravno ohranjenih občin v Sloveniji, je v letu 2025 ponovno potrdila svojo zavezanost trajnostnemu razvoju in zeleni prihodnosti. V okviru Evropskega tedna mobilnosti (ETM), ki je potekal pod vključujočim geslom »Mobilnost za vse«, smo pripravili celovit in ambiciozen program, ki je presegal časovne okvirje enega tedna. Naše aktivnosti so se raztezale skozi celoten mesec september in so bile usmerjene v vse generacije občanov – od najmlajših v vrtcih do starostnikov, ki potrebujejo prilagojene oblike mobilnosti. Cilj ni bil zgolj promocija, temveč implementacija konkretnih, oprijemljivih rešitev, ki dolgoročno izboljšujejo kakovost bivanja v našem mestu.

Ena izmed osrednjih in najbolj prepoznavnih aktivnosti, ki jo v Kočevju negujemo že vrsto let, je projekt »Pešbus«. Letos smo se osredotočili na izvedbo na Osnovni šoli Ob Rinži, kjer smo ohranili tri že tradicionalne trase. Učence so na poti v šolo varno spremljali učitelji ter člani Združenja šoferjev in avtomehaničev (ZŠAM). Čeprav smo sprva zabeležili številčno manjšo udeležbo otrok v organiziranih skupinah kot pretekla leta, smo po analizi ugotovili, da je to pravzaprav znak uspeha naših prizadevanj iz prejšnjih let. Mnogi starejši učenci, ki so bili v preteklosti redni potniki Pešbusa, so namreč osvojili prometno samostojnost in sedaj v šolo prihajajo sami – peš, s skiroji ali kolesi, kar je končni cilj prometne vzgoje. Kljub temu so ohranili navado prihoda brez avtomobila, kar nas izjemno veseli. Za motivacijo in nagrado so sodelujoči učenci prejeli darilne bone za kino vstopnice, posebno zahvalo v obliki majic ETM in kino vstopnic pa smo namenili tudi učiteljicam in spremljevalcem, ki so s svojo predanostjo omogočili izvedbo projekta. Na drugi osnovni šoli, OŠ Zbora odposlancev, se letos soočamo z izzivom pomanjkanja prostovoljcev in kadra za spremstvo, zato Pešbusa nismo izvedli. To situacijo jemljemo kot izziv za prihodnje leto, sredstva pa smo smotrno preusmerili v druge trajnostne materiale.

Največji infrastrukturni in družbeni eksperiment letošnjega leta je bila vzpostavitev »Šolske ulice«. Gre za slepo ulico, ki vodi do mestne knjižnice, osnovne šole in srednje šole v parku Gaj. Odločili smo se za drzen korak in ulico zaprli za motorni promet za skoraj cel mesec – od drugega tedna septembra pa vse do začetka oktobra. Priprave so zahtevale intenzivna usklajevanja z vsemi deležniki, saj je sprememba prometnega režima sprva povzročila nekaj negotovosti in stresa. Vendar se je trud obrestoval. Ulica je zaživela v povsem novi luči. Ko smo umaknili avtomobile, so prostor zavzeli ljudje. Spodbujali smo svobodno uporabo javnega prostora; vrtčevski otroci so s kredami vsakodnevno ustvarjali umetnine na asfaltu, dijaki so območje popestrili z barvitimi poslikavami, Knjižnica Kočevje pa je svoje dogodke preselila na prosto. Ulica je postala varna cona druženja, igre in učenja, kar je nazorno pokazalo, kolikšen potencial imajo naše ulice, ko niso namenjene zgolj pločevini.

Velik korak naprej v zagotavljanju mobilnosti za ranljive skupine je bil pilotni projekt »Kočevski kavalir«. Gre za storitev brezplačnih prevozov z električnim vozilom, namenjeno predvsem starejšim in gibalno oviranim osebam v mestnem jedru. Projekt, ki smo ga sprva načrtovali le za september, je naletel na tako izjemen odziv uporabnikov, da smo ga podaljšali do sredine oktobra. Kavalir je vozil vsak delavnik dopoldne, vlogo voznikov pa so prevzeli naši zaposleni, medtem ko je koordinacijo vodila ekipa, ki sicer skrbi za prevoze Zavoda Sopotniki. Kot pri vsakem pilotnem projektu smo se tudi tu srečali z izzivi, predvsem glede vzdržljivosti baterije električnega vozila pri štiriurnem neprekinjenem obratovanju in potrebe po rezervnih voznikih. Te izkušnje so za nas dragocene, saj nam bodo služile kot osnova za vzpostavitev redne storitve, ki jo načrtujemo v prihodnosti.

Slika 8: Šolska ulica v Kočevju

Vir: Občina Kočevje, 2025.

Letos smo prvič izvedli tudi profesionalno vodeno komunikacijsko kampanjo, posvečeno izključno Evropskemu tednu mobilnosti. Sodelovanje z lokalnim izvajalcem se je izkazalo za zadetek v polno. Pripravljene so bile kakovostne fotografije, grafike in video vsebine, ki so na socialnih omrežjih dosegle veliko število občanov. S tem smo tematiko trajnostne mobilnosti uspešno približali tudi tistim, ki se dogodkov niso udeležili v živo, ter dvignili splošno zavest o pomenu spreminjanja potovalnih navad.

Kulturni in izobraževalni program na prostem je bil bogat in raznolik. Dogajanje na Šolski ulici je otvorila Knjižnica Kočevje s predstavitvijo knjige lokalnega avtorja in zgodovinarja, kar je kulturo dobesedno pripeljalo na cesto. Organizirali smo tudi predavanje za starejše o

dostopnosti prevozov v sodelovanju z Zavodom Sopotniki, kjer pa smo zabeležili slabšo udeležbo, kar nam daje signal, da moramo v prihodnje razmisliti o drugačnih načinih nagovarjanja te ciljne skupine. Veliko bolj živahno je bilo ob nastopih lokalnih plesnih klubov, ki so mimoidoče povabili k gibanju in plesu, ter ob otroški predstavi »Nika in promet«. Predstava, financirana s strani Regijskega centra za trajnostno mobilnost Novo mesto, je bila poučna in zabavna, otrokom pa smo za udobnejši ogled priskrbeli blazine in varnostne rutke. Knjižnica je program na prostem zaokrožila s pravljичno urico, na katero so šolarji prišli – kako drugače kot – peš.

Vrhunec dogajanja je predstavljal »Svetovni dan brez avtomobila«, 22. septembra. Mesto je utripalo v posebnem ritmu. Dopoldne so obiskovalce pritegnile stojnice policije in zdravstvenega doma, kjer so potekale preventivne aktivnosti. Organizirali smo servis koles, izmenjevalnico oblačil in priljubljen kolesarski zajtrk, ki je nagradil tiste, ki so se v službo ali šolo pripeljali s kolesom. Srednja šola in vrtec sta združila moči pri organizaciji podnebnega teka okoli šole, kar je bil čudovit primer medgeneracijskega sodelovanja. Posebno atrakcijo za mladino je pripravil Primož Velikonja s prikazom reševanja ponesrečenca z e-skirojem, kar je bila izjemno aktualna in poučna vsebina glede na porast uporabe e-skirojev. Popoldne se je dogajanje umirilo in zaključilo s vodenim sprehodom ter ogledom mestnih muralov, s čimer smo povezali umetnost v javnem prostoru s hojo kot osnovno obliko mobilnosti.

Edina aktivnost, ki je nismo uspeli izvesti po načrtih, je bil tek po ulicah Kočevja, ki je bil 23. septembra odpovedan zaradi slabega vremena. Kljub temu to ni skazilo celostne podobe uspešnega meseca.

Občina Kočevje je z izvedenimi aktivnostmi v letu 2025 naredila velik korak naprej. Od zaprtja ulice in preobrazbe v prostor za ljudi, do uvedbe brezplačnega prevoza za starejše in uspešnega Pešbusa – vse to so kamenčki v mozaiku mesta, ki postaja prijaznejše, varnejše in bolj zeleno. Izkušnje, ki smo jih pridobili, zlasti pri pilotnih projektih, bodo neprecenljive pri načrtovanju trajnih ukrepov, s katerimi bomo nadaljevali našo pot k trajnostni mobilnosti za vse.

6.7.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA

Občina Kočevje je prejela 7.000,00 € sofinanciranja.

6.8 OBČINA SEŽANA

Fokus na mlade z urbanim sprehodom »Mestni koraki«, kjer so mladi podajali pobude za urejanje prostora. Promocija sistema ToyotaGO (prevozi na zahtevo).

6.8.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI

Občina Sežana je v letu 2025 ponovno potrdila svojo zavezanost trajnostnemu razvoju in dvigu kakovosti življenja svojih občanov z aktivnim in vsebinsko bogatim sodelovanjem v Evropskem tednu mobilnosti (ETM). Pod vključujočim geslom »Mobilnost za vse« smo zasnovali program, ki ni bil le skupek dogodkov, temveč premišljena strategija za spodbujanje dolgoročnih sprememb potovalnih navad. Naš cilj je bil jasen: zmanjšati odvisnost od osebnega avtomobila ter promovirati hojo, kolesarjenje, javni prevoz in inovativne oblike prevozov na zahtevo. Aktivnosti so bile usmerjene v vse generacije – od najmlajših, ki šele spoznavajo svet prometa, do starostnikov, ki potrebujejo prilagojene rešitve za ohranjanje svoje mobilnosti.

Eden najpomembnejših dosežkov letošnjega leta na področju infrastrukture in varnosti je bila ureditev območja »Kiss & Ride« (Poljubi in odpelji) pri Osnovni šoli Srečka Kosovela na Kosovelovi ulici. S to novo prometno ureditvijo smo staršem omogočili varno in kratkotrajno ustavljanje za odlaganje otrok, s čimer smo bistveno izboljšali pretočnost prometa in, kar je najpomembneje, povečali varnost otrok v najbolj kritičnih jutranjih urah. Da bi novost približali uporabnikom na sodoben in zanimiv način, smo posneli kratek video s priljubljenim komikom Žanom Papičem, ki je na družbenih omrežjih dosegel izjemen odziv in preko 120.000 ogledov, kar dokazuje moč inovativnega komuniciranja.

Slika 9: Beli zajček v Sežani

Vir: Občina Sežana, 2025.

Velik poudarek smo namenili aktivni mobilnosti šolarjev. Projekt »Pešbus«, ki je potekal od 8. do 26. septembra, je ponovno zaživel v polnem obsegu. Po treh skrbno načrtovanih trasah se je v šolo varno in organizirano odpravljalo 48 otrok od 2. do 5. razreda. To ni bil le prevoz, temveč priložnost za druženje, gibanje na svežem zraku in privzgojo zdravih navad. Otroci so za svojo udeležbo zbirali žige in bili na zaključni prireditvi 21. oktobra nagrajeni s praktičnimi darili – dežniki in vozički za torbe, kar je bila dodatna motivacija. V vrtcu so najmlajši v okviru akcije »Beli zajček« spoznavali pomen aktivne poti skozi igro in didaktične vsebine, vključenih je bilo 42 otrok.

Posebno pozornost smo namenili mladim in njihovi percepciji prostora. Z organizacijo urbanega sprehoda »Mestni koraki«, ki se ga je udeležilo 19 mladostnikov, smo jih spodbudili k razmišljanju o alternativah avtomobilu. Spoznavali so sistem izposoje koles KrasBrkini Bikes, storitev ToyotaGO in možnosti javnega potniškega prometa, s čimer smo gradili zavest bodočih aktivnih udeležencev v prometu.

Nismo pozabili na naše starejše občane, ki so pogosto spregledana skupina v prometnem načrtovanju. Zanje smo pripravili delavnico »Ostanimo mobilni«, ki smo jo nadgradili z vodenim pohodom po prenovljeni Kosovelovi poti. 15 udeležencev je v praksi preizkusilo kombinacijo hoje in javnega prevoza, saj je bil povratak organiziran z avtobusom. S tem smo jim želeli pokazati, da je mobilnost mogoča in dostopna tudi brez lastnega avtomobila. Župan Andrej Sila je osebno podprl pomen prostovoljskih prevozov za starejše s sodelovanjem v akciji #ŽupaniZaVolani. Kot prostovoljec Zavoda Sopotniki je odpeljal uporabnika na izlet v Lipico, s čimer je simbolično in konkretno podprl medgeneracijsko solidarnost in mobilnost starejših na deprivilegiranih območjih.

Promocija javnega potniškega prometa in novih oblik mobilnosti je bila rdeča nit celotnega meseca. Izdali smo celovito zloženko »Javni prevoz v občini Sežana«, ki na enem mestu združuje informacije o avtobusnih in železniških povezavah, prevozih na klic, sistemu izposoje koles in drugih storitvah. S kampanjo »Z avtobusom, kolesom, prevozom na zahtevo ali vlakom – ceneje, varneje, čisteje« in akcijo »Potujeta 2, plača 1« smo občane finančno in informacijsko spodbujali k uporabi alternativ.

Zgled so dajali tudi zaposleni na Občini Sežana in v javnih zavodih. V interni akciji »Z javnim prevozom v službo« je sodelovalo 38 zaposlenih, ki so svoje avtomobile zamenjali za bolj trajnostne načine prihoda na delo. Poleg tega smo začeli s pilotnim projektom testiranja souporabe službenih vozil med občino in javnimi zavodi, kar predstavlja pomemben korak k optimizaciji voznega parka in zmanjševanju emisij javne uprave.

Družabni dogodki so poskrbeli za sproščeno vzdušje in povezovanje skupnosti. Družinam prijazna kolesarska tura s Kraško kolesarsko klapo je 17. septembra popeljala udeležence po urbanih poteh in skozi Živi muzej Krasa, s čimer smo promovirali kolesarjenje kot obliko rekreacije in transporta. Na Trgu Osvoboditve pa je potekal družinski dogodek z delavnico o trajnostni mobilnosti in pravljичno doživljajsko potjo »Zlati čoln«, ki je pritegnil 23 udeležencev.

Komunikacija je bila ključna za uspeh vseh aktivnosti. S preišljeno uporabo spletne strani, družbenih omrežij in lokalnih partnerstev smo dosegli izjemno vidnost. Ocenjujemo, da je

doseg naše spletne promocije presešel 180.000 oseb, kar kaže na veliko zanimanje javnosti za tematiko trajnostne mobilnosti.

Občina Sežana je z letošnjim Evropskim tednom mobilnosti dokazala, da se z inovativnimi pristopi, kot so video vsebine in vključevanje vplivnežev, ter s konkretnimi ukrepi, kot so Kiss & Ride in Pešbus, lahko učinkovito nagovori širok krog ljudi. Z infrastrukturnimi izboljšavami, pilotnimi projekti in bogatim programom za vse generacije smo naredili pomemben korak naprej k bolj trajnostni, varni in povezani skupnosti, kjer je mobilnost resnično dostopna vsem.

6.8.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA

Občina Sežana je prejela 6.821,72 € sofinanciranja.

6.9 OBČINA ŠOŠTANJ

Aktivni pri povezovanju lokalne skupnosti in promociji hoje kot osnovne oblike mobilnosti v manjšem mestnem okolju.

6.9.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI

Občina Šoštanj je v letu 2025 ponovno potrdila svojo zavezanost trajnostnemu razvoju in aktivni mobilnosti z izjemno uspešno izvedbo Evropskega tedna mobilnosti (ETM). Pod sloganom »Mobilnost za vse« smo pripravili pester in vključujoč program, ki ni bil omejen zgolj na en teden, temveč se je z nekaterimi aktivnostmi začel že konec avgusta in se raztezal skozi celoten september. Naš cilj je bil jasen: ne le ozaveščati, temveč s pilotnimi projekti in konkretnimi ukrepi spodbujati dolgoročne spremembe potovalnih navad naših občanov, zaposlenih in šolarjev. Program je bil zasnovan tako, da je nagovarjal vse generacije – od najmlajših v vrtcih in šolah do zaposlenih in starejših občanov.

Zgodnji začetek aktivnosti je zaznamoval pilotni projekt »S kolesom po službenih poteh«, ki smo ga zagnali že konec avgusta. Občinska uprava je želela biti zgled, zato smo zaposlene spodbujali, da za krajše službene poti uporabijo dve službeni kolesi. Za varnost smo poskrbeli z nakupom čelad različnih velikosti, za motivacijo pa s tekmovanjem za »najbolj trajnostnega sodelavca«. Rezultati so bili spodbudni, saj sta dva sodelavca redno uporabljala kolo za službene opravke. Vzporedno smo testirali še en inovativen pristop k optimizaciji voznega parka – »Souporabo lastnega službenega vozila«. Občinsko električno vozilo smo ponudili v souporabo Zavodu za kulturo, šport, turizem in mlade, kar se je izkazalo za odlično rešitev. Vozilo je bilo uporabljeno za prevoz opreme na dogodke, hkrati pa bo tudi v prihodnje na voljo zavodu izven delovnega časa občine in terminov Prostoferja, kar je primer učinkovite rabe javnih sredstev.

Skozi celoten september smo k trajnostnemu prihodu na delo spodbujali zaposlene v občinski upravi. Kljub temu, da mnogi že sicer prihajajo na delo na okolju prijazen način, se je v uradno beleženje vključilo sedem zaposlenih. Najbolj vztrajne smo nagradili z vrednostnimi boni, s čimer smo simbolično podprli njihov trud in zavezanost zdravemu načinu življenja.

Posebno pozornost smo namenili našim najmlajšim. Med 15. in 19. septembrom je v sodelovanju z Osnovno šolo Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj in njeno podružnico v Topolšici potekal projekt »Pešbus«. Vzpostavili smo tri linije – dve v Topolšici in eno v Šoštanju. Odziv je bil odličen: v Topolšici je v šolo peš hodilo 36 otrok v spremstvu šestih spremljevalcev, v Šoštanju pa 18 otrok. Čeprav smo prvotno načrtovali celomesečno izvedbo, se je izkazalo, da je to organizacijsko prevelik zalogaj za šolo, kar nam daje iztočnico za optimizacijo v prihodnje. Vsi sodelujoči otroci, spremljevalci in koordinatorji so bili za svoj trud nagradjeni z diplomami in termo steklenicami. Za najmlajše smo organizirali tudi brezplačno šolo rolanja, ki je potekala na rokometnem igrišču. 30 prijavljenih otrok se je pod vodstvom inštruktorjev Športnega društva Gibitus učilo varnih prvih korakov na rolerjih, pridobljeno znanje pa so preizkusili tudi na novi kolesarski poti.

Nismo pozabili niti na starejše občane. Zanje smo v sodelovanju z Društvom CIPRA in Planinskim društvom Šoštanj pripravili delavnico »Na avtobus in vlak zna vsak«. Namen delavnice je bil približati uporabo javnega potniškega prometa starejšim in jim predstaviti možnosti za trajnostne izlete. Udeleženci so prejeli praktične informacije in spoznali primere dobrih praks, kar je pomemben korak k večji samostojnosti in mobilnosti starejših.

Vrhunec dogajanja je predstavljal »Dan brez avtomobila«, 22. septembra. Prvič smo izvedli pilotno zaporo enosmerne ceste pri trgovini Mercator, kar nam je omogočilo, da smo fizično povezali dogajanje na cesti s Trgom svobode. To je ustvarilo velik, varen prostor za ljudi. Jutro smo začeli aktivno s telovadbo Šole zdravja, nadaljevali pa s kolesarskim zajtrkom za vse, ki so se v mesto pripeljali s kolesom. Otroci iz Vrtca Šoštanj so uživali na poligonu in trg polepšali s slikarsko razstavo na temo mobilnosti. Za šolarje druge in tretje triade smo zakupili ogled filma »Igrišča ne damo!«, ki na zanimiv način obravnava temo javnega prostora in aktivizma mladih. Pred filmom so učitelji učencem predstavili namen ETM, s čimer smo zagotovili tudi izobraževalno noto.

Slika 10: Dan brez avtomobila v občini Šoštanj

Vir: Občina Šoštanj, 2025.

Kulturo in mobilnost smo povezali v dolgoročni akciji »Trajnostno v knjižnico po nagrado«, ki je potekala od junija do konca oktobra. Obiskovalci knjižnice, ki so prišli peš, s kolesom ali avtobusom, so zbirali žige in sodelovali v žrebanju za nagrade. To je bil odličen način za spodbujanje bralne kulture in trajnostnih navad hkrati.

Kljub velikemu trudu vseh vpletenih se nekatere aktivnosti niso odvile povsem po načrtih. Fotografski natečaj smo morali zaradi premajhnega števila prispelih fotografij razveljaviti, a smo edino sodelujočo avtorico za njen trud vseeno nagradili. To nam daje lekcijo, da moramo v prihodnje razmisliti o drugačnih načinih promocije ali zasnove natečajev.

Evropski teden mobilnosti 2025 v Šoštanju ocenjujemo kot zelo uspešen. Uspelo nam je povezati skupnost – od vrtčevskih otrok do upokoјencev – in odpreti pomembne teme o tem, kako se premikamo in kako si delimo javni prostor. Še posebej nas veseli uspeh pilotnih projektov souporabe vozil in koles, ki bodo živelі naprej tudi po koncu tedna mobilnosti. S tem smo dokazali, da so trajnostne spremembe mogoče in da se začnejo z majhnimi koraki vsakega posameznika. Občina Šoštanj ostaja zavezana ustvarjanju prijetnejšega, čistejšega in prometno varnejšega okolja za vse svoje občane.

6.9.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA

Občina Šoštanj je prejela 4.513,29 € sofinanciranja.

6.10 OBČINA PIVKA

Sodelovanje v ETM z ukrepi za izboljšanje kolesarske infrastrukture in povezovanjem s turističnimi točkami (Park vojaške zgodovine).

6.10.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI

Občina Pivka je v letu 2025 ponovno potrdila svojo zavezanost trajnostnemu razvoju in aktivnemu življenjskemu slogu s pestrim in vsebinsko bogatim programom Evropskega tedna mobilnosti (ETM). Pod vključujočim geslom »Mobilnost za vse!« smo se povezali z lokalnimi partnerji – Zavodom za turizem Pivka, osnovnimi šolami, društvom upokojencev in drugimi – ter pripravili nabor aktivnosti, ki so nagovarjale vse generacije, od najmlajših do starejših občanov. Naš cilj je bil jasen: ne le ozaveščati, temveč s konkretnimi dejanji in dogodki spodbuditi spremembe potovalnih navad ter pokazati, da je trajnostna mobilnost dostopna, zdrava in zabavna. Skupaj je v naših aktivnostih sodelovalo kar 941 oseb, kar je za našo občino izjemen uspeh.

Poseben poudarek smo letos namenili internemu spodbujanju trajnostnih navad. Z aktivnostjo »Z zelenimi koraki v službo« smo zaposlene v občinski upravi in javnih zavodih (Zavod za turizem, Krajinski park Pivška presihajoča jezera, Park vojaške zgodovine) izzvali, da v mesecu septembru čim večkrat pridejo na delo peš, s kolesom, z javnim prevozom ali s souporabo avtomobila. Odziv je bil pozitiven, saj se je izzivu aktivno pridružilo 18 zaposlenih. Ta aktivnost se je izkazala za več kot le tekmovanje; postala je temelj za dolgoročno spremembo kulture prihajanja na delo v naši lokalni upravi.

Teden mobilnosti smo otvorili s skrbjo za naše starejše občane. »Gibalnica za seniorje« je bila skupinska vadba na prostem, ki je devet udeležencev spodbudila k gibanju in druženju. S tem smo želeli poudariti, da je mobilnost pomembna v vseh življenjskih obdobjih in da je ohranjanje telesne aktivnosti ključno za zdravje starejših.

Največ pozornosti in energije smo namenili našim najmlajšim, saj verjamemo, da se prometna kultura gradi od malih nog. Pripravili smo kar devet delavnic z naslovom »Kako živali prečkajo cesto?«, v katerih je sodelovalo 184 otrok iz vrtca in šole. Na teh delavnicah so otroci na zanimiv in njim prilagojen način spoznavali pomen prometne varnosti ter sobivanja ljudi in živali v prometu. Poleg tega smo organizirali otroško predstavo in ustvarjalno delavnico »Prometne zagate«, ki je na igriv način opozorila na pomen varnega ravnanja v prometu. Dogodka se je udeležilo 50 otrok in staršev, kar kaže na veliko zanimanje za tovrstne vsebine.

Vrhunec tedna je bil nedvomno »Dan brez avtomobila«, ki smo ga obeležili v petek, 19. septembra. Cesta pred Osnovno šolo Pivka je bila zaprta za motorni promet in preurejena v živahno učilnico na prostem. Prizor je bil navdihujoč: namesto avtomobilov so cesto zavzeli otroci, ki so se v šolo odpravili peš. Na cestišču so potekale ustvarjalne, športne in prometno-vzgojne aktivnosti. Uspešno smo izvedli tudi projekta »Pešbus« in »Poljubi in odpelji« (Kiss & Ride), ki sta ključna za zagotavljanje varnih šolskih poti in zmanjševanje jutranje prometne gneče. V teh aktivnostih je sodelovalo kar 641 otrok ter številni učitelji in

vzgojitelji, kar je dokaz, da lahko s skupnimi močmi bistveno spremenimo prometni utrip v okolici šol.

Slika 11: Predstava za otroke v občini Pivka

Vir: Občina Pivka, 2025.

Za spodbujanje gibanja širše javnosti smo organizirali občinski izziv »Po Pivki okrog Slovenije«. Cilj je bil ambiciozen: zbrati toliko prehojenih kilometrov, kot meri dolžina slovenske meje – 1.382 kilometrov. Izziv je povezal 23 občanov različnih generacij, ki so s skupnimi močmi "obkročili" Slovenijo. Najbolj vztrajne smo nagradili s praktičnimi nagradami, kot so nahrbtniki in pohodne palice, ki bodo služile za nove podvige.

Trajnostni učinek ETM v naši občini pa ni le v dogodkih, temveč tudi v opremi. V okviru projekta smo za Osnovno šolo Pivka in Osnovno šolo Košana nabavili pet gorskih koles, zaščitne čelade in prometne znake. Ta oprema bo omogočila izvajanje praktičnega dela kolesarskih izpitov in prometne vzgoje na višjem nivoju, predvsem pa bo zagotovila enakopravno vključevanje v kolesarske aktivnosti tudi tistim učencem, ki nimajo lastnega kolesa.

Uspeh letošnjega tedna mobilnosti v Pivki gre pripisati tudi obsežni in večkanalni promociji. S plakati, letaki, radijskimi objavami na Radiu 94, članki v občinskem glasilu Pivški list ter intenzivno prisotnostjo na spletni strani in družbenih omrežjih smo dosegli izjemno širok krog ljudi. Ocenjujemo, da smo z našimi sporočili ustvarili okoli 155.000 stikov z javnostjo, kar je pomembno prispevalo k ozaveščenosti in udeležbi.

Občina Pivka je z izvedenimi aktivnostmi v letu 2025 ponovno dokazala, da je mogoče tudi v manjših okoljih doseči velike premike v miselnosti in navadah. S povezovanjem različnih deležnikov, vključevanjem vseh generacij in konkretnimi ukrepi za izboljšanje varnosti in infrastrukture smo naredili pomemben korak naprej k bolj zeleni, varni in povezani skupnosti. Odzivi občanov so bili izjemno pozitivni, kar nam daje zagon, da s tovrstnimi prizadevanji nadaljujemo tudi v prihodnje.

6.10.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA

Občina Pivka je prejela 5.257,32 € sofinanciranja.

6.11 OBČINA PREVALJE

Spodbujanje kolesarjenja po kolesarski stezi skozi Mežiško dolino, ki je pomembna pridobitev za regijo.

6.11.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI

Občina Prevalje je v letu 2025 že tretjič zapored ponosno sodelovala v vseevropski pobudi Evropski teden mobilnosti (ETM). Zavedajoč se pomena trajnostne mobilnosti za kakovost življenja v našem kraju, smo aktivnosti razširili čez celoten mesec september. V sodelovanju z Osnovno šolo Franja Goloba Prevalje in drugimi lokalnimi partnerji smo pripravili program, ki je nagovarjal različne ciljne skupine – od šolarjev in njihovih staršev do upokoјencev in zaposlenih. Naš cilj je bil jase: spodbujati aktivno mobilnost, izboljšati prometno varnost in preizkusiti nove rešitve za prevoze v občini.

Ena izmed osrednjih tem letošnjega leta je bila optimizacija šolskih poti. Ponovno smo uvedli ukrep »Poljubi in odpelji« (Kiss & Ride), ki smo ga preizkusili že v preteklosti. Tablo, ki označuje točko za kratkotrajno ustavljanje, smo namestili na ograjo ob uvozni cesti do šole in parkirišča. Ugotovitve so izjemno pozitivne: prometna zmešnjava, ki je bila včasih značilna za jutranje ure, se je bistveno umirila. Starši so sistem sprejeli in se večinoma ustavljajo na označenem mestu za varen izstop otrok, namesto da bi ustavljali vsepovsod. Zaradi odličnih rezultatov smo se odločili, da tablo ohranimo kot trajen ukrep skozi celo šolsko leto. Poleg tega smo na Podružnični osnovni šoli Šentanel uspešno izvedli projekt »Pešbus«. Zbirno točko smo uredili v središču vasi, od koder se je 13 otrok varno in družabno sprehodilo do šole, kar je odličen primer dobre prakse tudi v manjših podeželskih okoljih.

Posebno pozornost smo letos namenili pilotnemu projektu uvedbe prevozov na klic za nujne opravke. V občini že vrsto let uspešno delujejo prostovoljni prevozi za starejše do zdravstvenih ustanov. Letos smo želeli preizkusiti, ali obstaja potreba po razširitvi te storitve tudi za prevoze v trgovino, lekarno in druge ustanove. Kljub intenzivni promociji preko spletne strani, Facebooka, občinske televizije in lokalnega časopisa, je bil odziv sprva skromen – prejeli smo le tri klice za namenske prevoze v trgovino. Vendar nismo obupali. Pristopili smo proaktivno in obstoječim uporabnikom prevozov do zdravnika ponudili možnost združitve opravkov. Izkazalo se je, da je to prava pot. Naša koordinatorica je ob dogovarjanju za prevoz do zdravnika uporabnike povprašala še o drugih potrebah, kar je rezultiralo v tem, da smo skupaj peljali 25 ljudi, ki so ob obisku zdravnika opravili še nakup v trgovini ali lekarni. Ta izkušnja nam je pokazala, da starejši pogosto ne želijo "obremenjevati" sistema za "manj nujne" opravke, a če jim ponudimo celostno storitev, jo z veseljem sprejmejo.

Družabni in rekreacijski del ETM smo obeležili z dogodkom na naši priljubljeni kolesarski stezi od Prevalj do Poljane. Zaradi dobrega odziva v preteklem letu smo 18. septembra ponovili organizirano kolesarjenje oziroma pohod. Dopoldanski termin je privabil 27 udeležencev, predvsem upokoјencev, ki so uživali v gibanju in druženju. Dogodek smo zaključili s prijetno pogostitvijo in podelitvijo nagrad – bidonov, kar je še dodatno okrepilo dobro vzdušje. Popoldne smo organizirali še družinsko kolesarjenje, kjer pa je bila udeležba

z 21 kolesarji nekoliko manjša od pričakovanj. Analiza kaže, da so popoldanski termini med tednom za družine pogosto zasedeni z drugimi obveznostmi, kar bomo upoštevali pri načrtovanju prihodnjih akcij.

Aktivno je sodelovala tudi Osnovna šola Franja Goloba Prevalje. Zaradi sanacijskih del na trasi prvotno načrtovanega pohoda (posledice poplav leta 2023) so aktivnost prilagodili in izvedli kros. V dveh dneh se je krosa udeležilo impresivno število otrok – 237 učencev prve triade in 366 učencev višjih razredov. Mlajše smo za njihov trud in športni duh nagradili z zdravimi prigrizki. Poleg tega so na šoli izvedli kviz o trajnostni mobilnosti, kjer je 17 otrok pokazalo odlično znanje in zanimanje za to temo. Razveseljivo je, da se otroci že zavedajo pomena trajnostnega prihoda v šolo, čeprav je prostora za izboljšave v praksi še veliko.

Zgled so dajali tudi zaposleni na občinski upravi. V akciji »Trajnostni prihod v službo« smo se cel teden trudili prihajati na delo peš ali s kolesom. Vsi sodelujoči so bili za svoj prispevek k čistejšemu zraku nagrajeni z bidoni.

Slika 12: Trajnostni prihod v službo

Vir: Občina Prevalje, 2025.

Pri infrastrukturnih ukrepih smo morali zaradi zmanjšanja sofinanciranja nekoliko prilagoditi načrte. Namesto treh klopi in treh košev smo ob novi kolesarski poti postavili dva nujno potrebna koša za smeti, pri čemer smo večji del stroškov krili sami. Prav tako smo morali odložiti nakup e-kolesa za občinsko upravo. Kljub tem prilagoditvam smo veseli vsake izboljšave, ki prispeva k urejenosti in uporabnosti naših kolesarskih povezav.

Promocija aktivnosti je bila obsežna in raznolika. Dogodke smo napovedovali in o njih poročali na občinski spletni strani, Facebook profilu, v lokalnem časopisu Prevaljske novice, na Koroškem radiu in Uršlja TV. Sodelovanje z lokalnim koordinatorjem RRA Koroška je dodatno okrepilo doseg naših sporočil.

Občina Prevalje je z letošnjim Evropskim tednom mobilnosti ponovno dokazala, da so tudi z manjšimi koraki in prilagoditvami mogoči pozitivni premiki. Uspeh ukrepa »Poljubi in odpelji« in prilagojenega modela prevozov za starejše sta dokaz, da s poslušanjem potreb občanov in iskanjem praktičnih rešitev gradimo boljšo skupnost. Zavedamo se izzivov, ki jih prinaša usklajevanje urnikov sodobnih družin, a nas velika udeležba otrok na šolskih aktivnostih in zvestoba upokojencev navdajata z optimizmom za prihodnost trajnostne mobilnosti na Prevaljah.

6.11.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA

Občina Prevalje je prejela 955,22 € sofinanciranja.

6.12 OBČINA BENEDIKT

Izjemno aktivni v 2025: uvedli so cono »Poljubi in odpelji« (Kiss & Ride) in za en mesec zaprli šolsko parkirišče za igro (»Šolska ulica«). Organizirali so tudi kolesarski zajtrk.

6.12.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI

Občina Benedikt, majhna a proaktivna podeželska skupnost, je v letu 2025 s ponosom in visoko stopnjo angažiranosti pristopila k izvajanju aktivnosti v okviru Evropskega tedna mobilnosti (ETM). Zavedajoč se specifičnih izzivov, ki jih prinaša razpršena poselitev in visoka odvisnost od osebnih avtomobilov, smo si zastavili cilj, da z inovativnimi in skupnosti prilagojenimi ukrepi spodbudimo trajnostno mobilnost. Aktivnosti so potekale skozi celoten mesec september, z osrednjim dogajanjem v tednu mobilnosti, in so bile usmerjene v vse generacije občanov, s posebnim poudarkom na varnosti otrok in vključevanju starejših.

Ena izmed ključnih infrastrukturnih novosti, ki smo jo pilotno uvedli in zaradi izjemnega odziva ohranili kot trajen ukrep, je ureditev območja »Kiss & Ride« oziroma »Poljubi in odpelji« ob Osnovni šoli Benedikt. S tem smo rešili dolgoletno težavo prometne gneče in nevarnega ustavljanja pred šolo. Staršem smo omogočili varen prostor za kratkotrajno ustavljanje, kjer lahko otroke varno odložijo in nemudoma nadaljujejo pot. Ukrep je bil s strani staršev, učencev in šolskega osebja sprejet z velikim navdušenjem, saj je bistveno izboljšal pretočnost in varnost v okolici šole.

Še korak dlje smo šli z vzpostavitvijo »Šolske ulice«. V septembru smo popolnoma zaprli del vozišča in parkirišče pred šolo ter ga spremenili v varen prostor za otroke. Namesto avtomobilov so prostor zavzeli otroški smeh in igra. Šolarji in vrtčevski otroci so uživali v učilnici na prostem, vožnji s poganjalci, risanju s kredami in premagovanju kolesarskih poligonov. Vrhunec dogajanja na šolski ulici je bil 19. septembra, ko smo gostili gledališko predstavo »Črtek v mestu«, ki je otroke na zabaven način poučila o prometni varnosti. Ob tem so se lahko seznanili z delom policistov in reševalcev ter raziskali njihova vozila, kar je bila zanje nepozabna izkušnja.

Zavedamo se, da je dnevna migracija v večja središča realnost naših občanov, zato smo se lotili spodbujanja sopotništva. Identificirali in uredili smo dve lokaciji za »carpooling« parkirišča, ki smo ju opremili z informativnimi tablami. Opazili smo, da so občani to možnost dobro sprejeli, saj se je število souporabe vozil povečalo, kar prispeva k zmanjšanju stroškov in emisij. Tudi zaposleni na občinski upravi so bili zgled – v akciji spodbujanja trajnostnega prihoda na delo je sodelovalo kar 70 % zaposlenih, ki so avtomobile zamenjali za kolesa, javni prevoz ali hojo.

Posebno pozornost smo namenili našim starejšim občanom. V sodelovanju z Društvom upokojencev Benedikt smo izvedli več dogodkov, ki so povezovali gibanje, druženje in zdravje. Organizirali smo kolesarjenje za starejše s kolesarskim zajtrkom, kjer so udeleženci po varnih lokalnih cestah odkrivali lepote naše občine. Izvedli smo tudi delavnico o aktivni mobilnosti, kjer so strokovnjaki iz Zdravstvenega doma in Policijske postaje Lenart svetovali

o varnosti in zdravstvenih koristih gibanja, predstavili pa smo tudi prednosti električnih koles za lažje premagovanje razdalj.

Slika 13: Kolesarjenje za starejše po Občini Benedikt

Vir: Občina Benedikt, 2025.

Kulturo in mobilnost smo združili na prireditvi »Mobilni Sv. Trije Kralji«, kjer smo cesto do prizorišča zaprli za promet in obiskovalce spodbudili, da pridejo peš ali s kolesom. Dogodek je bil obogaten z orgelskim koncertom in je služil tudi kot priložnost za evidentiranje prometnih ovir. Na stojnici ETM so občani na povečanem zemljevidu označevali problematične točke v občini. Ta aktivnost, imenovana »Pospravimo ulice«, je bila izjemno učinkovita, saj smo v sodelovanju z občinskim koncesionarjem večino zaznanih ovir odpravili že v času trajanja tedna mobilnosti.

Povezovanje z naravo in dediščino smo spodbujali s »Pohodom po Občini Benedikt«, kjer so udeleženci spoznavali lokalne znamenitosti in pozabljene poti, ki jih želimo ponovno oživiti. Najmlajši pa so v akciji »Aktivno v vrtec z Belim zajčkom« skupaj s starši odkrivali, kako zabavna je lahko pot v vrtec brez avtomobila.

Vse aktivnosti so bile skrbno načrtovane in izvedene z mislijo na dolgoročne učinke. Odzivi občanov so bili izjemno pozitivni, kar nam daje potrditev, da smo na pravi poti. Občina Benedikt je z letošnjim ETM dokazala, da so tudi na podeželju mogoči veliki premiki v miselnosti in navadah, če so ukrepi prilagojeni potrebam ljudi. Z novimi infrastrukturnimi rešitvami, kot sta Kiss & Ride in carpooling točke, ter s krepitvijo skupnosti skozi druženje in gibanje, gradimo varnejšo, bolj povezano in trajnostno prihodnost za vse nas.

6.12.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA

Občina Benedikt je prejela 7.000,00 € sofinanciranja.

6.13 OBČINA VIPAVA

Njihova posebnost v 2025 je bila jutranja telovadba na Glavnem trgu ("Šola zdravja") in predstavitev reševalnih enot, kar je popestrilo dogajanje na trgu.

6.13.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI

Občina Vipava je v letu 2025 ponovno dokazala, da je trajnostna mobilnost zanjo več kot le projekt – je način življenja in vizija razvoja mesta, ki je prijazno, zeleno in dostopno vsem. V okviru Evropskega tedna mobilnosti (ETM) smo pripravili pester in vsebinsko bogat program, ki je pod geslom »Mobilnost za vse« povezal občane vseh generacij, od najmlajših v vrtcih in šolah do starejših in zaposlenih. Naš cilj je bil jasen: ne le ozaveščati, temveč s konkretnimi dejanji in dogodki spodbuditi spremembe potovalnih navad ter pokazati, da je Vipava mesto, kjer so ulice namenjene ljudem, ne le avtomobilom.

Eden najbolj odmevnih in vidnih ukrepov letošnjega ETM je bila začasna zapora ceste v samem središču Vipave. S tem smo simbolično in fizično vrnili javni prostor pešcem in kolesarjem ter opozorili na pomen odprtih površin za kakovost bivanja v mestu. Namesto hrupa motorjev je središče napolnil vrvež ljudi, otroški smeh in sproščeno druženje, kar je dalo mestu povsem nov utrip. Ta ukrep je bil odlično sprejet in je spodbudil razmislek o trajnejših spremembah prometnega režima v centru.

Slika 14: Zapora ceste v občini Vipava

Vir: Občina Vipava, 2025.

Posebno pozornost smo letos namenili zdravju in gibanju. Program smo vsako jutro začeli aktivno z jutranjo telovadbo pod vodstvom Šole zdravja, ki je na Glavni trg privabila številne občane, željne razgibavanja in dobre družbe. V sodelovanju s Centrom za krepitev zdravja Ajdovščina smo izvedli »Dan športa« in test hoje, kjer so udeleženci lahko preverili svojo telesno pripravljenost in dobili strokovne nasvete za ohranjanje zdravja. S pilotnima projektoma »Z glavo in nogami za zeleno Vipavo« ter »Trajnostna navodila« smo ozaveščali

o odgovorni mobilnosti in preudarni rabi prostora, kar je ključno za ohranjanje naše edinstvene naravne in kulturne dediščine.

Velik poudarek smo namenili varnosti in samostojnosti naših najmlajših. Pred Osnovno šolo Draga Bajca Vipava smo uvedli in promovirali sistem »Kiss & Ride« (Poljubi in odpelji), ki staršem omogoča varno in hitro odlaganje otrok, s čimer smo bistveno zmanjšali jutranjo gnečo in povečali varnost šolarjev. Aktivno smo sodelovali tudi s Škofijsko gimnazijo Vipava, kjer smo dijake spodbujali k trajnostnemu prihodu v šolo – peš, s kolesom ali javnim prevozom. Te aktivnosti so ključne za vzgojo mladih generacij v odgovorne udeležence v prometu.

Kulturo in mobilnost smo uspešno povezali v sodelovanju z Lavričevo knjižnico, ki je izvajala akcijo »Trajnostno po knjigo«. Obiskovalci, ki so v knjižnico prišli na okolju prijazen način, so bili nagrajeni s simboličnimi nagradami, kar je bila dodatna motivacija za bralce in ljubitelje kulture. Posebej slovesno je bilo ob praznovanju 50-letnice bibliobusa, kjer smo organizirali ure pravljic in poudarili pomen dostopnosti kulture tudi v bolj oddaljenih krajih.

Program je bil obogaten s številnimi dodatnimi dogodki. Zanimiv je bil pilotni projekt »Zelena pot kolo zelišča«, ki je povezal kolesarjenje s spoznavanjem lokalne flore. Na trgu so se predstavile reševalne službe, kar je bilo še posebej zanimivo za otroke in mlade. Za mlade starše smo organizirali dogodek »Vozičkanje«, ki je bil priložnost za druženje in izmenjavo izkušenj, hkrati pa promocija aktivnega preživljanja časa z najmlajšimi. Planinsko društvo Vipava je gostilo Petro Škarja na navdihujočem predavanju, ki je napolnilo dvorano.

Občina Vipava je želela biti zgled tudi navznoter, zato smo zaposlene v občinski upravi spodbujali, da v mesecu septembru na delo prihajajo na čim bolj trajnosten način. S tem smo želeli pokazati, da so spremembe mogoče in da se začnejo pri vsakem posamezniku. Vse udeležence naših aktivnosti smo nagradili s priročnimi trajnostnimi darili. Pri tem smo se izkazali z fleksibilnostjo in podporo lokalnemu okolju, saj smo kljub spremembi načrta zaradi odstopa prvotnega dobavitelja poskrbeli za nakup pri drugem lokalnem in trajnostno usmerjenem ponudniku.

Evropski teden mobilnosti 2025 v Vipavi je bil uspešen preplet gibanja, izobraževanja, kulture in druženja. Uspelo nam je aktivirati širok krog občanov in odpreti pomembne teme o prihodnosti prometa v naši občini. Odzivi so bili izjemno pozitivni, kar nam daje potrditev, da smo na pravi poti. Zavezanost trajnostni mobilnosti ostaja naša prioriteta, saj verjamemo, da s tem gradimo boljšo, bolj zdravo in povezano skupnost za vse nas.

6.13.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA

Občina Vipava je prejela 6.129,99 € sofinanciranja.

6.14 OBČINA DIVAČA

Močan poudarek na medgeneracijskem sodelovanju (srečanje s prostovoljci Zavoda Sopotniki) in izvedba Pešbusa na treh linijah.

6.14.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI

Občina Divača je v septembru leta 2025 z izjemnim zanosom in skrbno premišljenim programom obeležila Evropski teden mobilnosti (ETM). Zavedajoč se, da je kakovost bivanja v lokalni skupnosti tesno povezana z urejenostjo javnega prostora in prometno varnostjo, smo letošnje aktivnosti zasnovali izrazito povezovalno in trajnostno. Pod krovnim sloganom »Mobilnost za vse« smo v središče postavili varnost najmlajših udeležencev v prometu, vključujočo mobilnost vseh generacij ter, kar je najpomembneje, trajne prostorske izboljšave, ki bodo občanom služile še dolgo po zaključku kampanje. Program je v enotno vizijo združil šole, vrtec, številne javne zavode, društva, srčne prostovoljce in lokalne prebivalce, dogajanje pa se je raztezalo skozi celoten mesec, z vrhuncem med 16. in 22. septembrom.

Najbolj ambiciozen in opazen korak letošnjega ETM je bila akcija »Zapri cesto, odpri prostor«, v okviru katere smo vzpostavili tako imenovano »šolsko ulico«. V tesnem sodelovanju z Osnovno šolo dr. Bogomirja Magajne Divača smo izvedli začasno zaporo ulice v neposredni bližini šolskega poslopja. Tisto, kar je bil še včeraj prostor, podrejen pločevini in motornemu prometu, smo preuredili v varno, odprto in navdihujoče okolje, namenjeno učenju, igri ter medgeneracijskemu druženju. Ulica je v času Evropskega tedna mobilnosti dobesedno zaživela in gostila izjemno bogat vsakodnevni program. Jutra so se začenjala z vodeno vadbo Šole zdravja, sledile so ustvarjalne delavnice, v katere so se aktivno vključili varovanci in strokovni delavci Varstveno delovnega centra (VDC), Centra za usposabljanje, vzgojo in izobraževanje (CUEV) Strunjan, Doma na Krasu ter društva VEŽI. Sodelovanje teh institucij je dalo sloganu »Mobilnost za vse« resničen, globok in vključujoč pomen. Na zaprti ulici so potekala branja pravljic, izmenjave knjig, športne predstavitve ter izjemno pomembna predavanja o prometni varnosti, ki so jih s predstavitvijo opreme popestrili predstavniki policije.

Vrednost šolske ulice pa ni ostala zgolj pri začasnih dogodkih, temveč smo v sklopu te aktivnosti implementirali ključne trajne ureditve. Cestišče je dobilo barvito poslikavo z motivi poti in iger, kar vizualno opozarja voznike na prisotnost otrok in hkrati bogati javni prostor. Uredili smo dva popolnoma nova prehoda za pešce v bližini šole ter vzpostavili območje umirjenega prometa z omejitvijo hitrosti na 10 km/h, ki je kot trajen ukrep ostalo v veljavi tudi po zaključku ETM. Da bi v proces urejanja prostora vključili čim širšo javnost, smo vzpostavili participativni zemljevid »Želim si drugačne ulice«, kjer so učenci, starši in vsi ostali občani lahko podajali svoje predloge za izboljšave mobilnosti in javnega prostora. Ta demokratičen pristop k urejanju prometa se je izkazal za zelo uspešnega, zbiranje predlogov pa se kot dobra praksa nadaljuje.

Slika 15: Akcija »Zapri cesto, odpri prostor« v občini Divača

Vir: Občina Divača, 2025.

Spodbujanje aktivne poti v šolo smo nadaljevali in nadgradili z aktivnostjo »Pešbus – drugi korak k redni poti v šolo peš«. V sodelovanju z Osnovno šolo dr. Bogomirja Magajne in njenima podružnicama v Vremah ter Senožečah smo organizirali vodeno hojo v šolo. Vzpostavljene so bile varne in jasno označene linije s postajami, razdeljeni so bili informativni priročniki, pred samim začetkom pa smo izvedli tudi usposabljanja za odrasle spremljevalce. Pešbus, ki je bil primarno namenjen otrokom od 2. do 4. razreda, je izjemno pripomogel h krepitvi samostojnosti otrok v prometu, drastično zmanjšal jutranjo prometno gnečo in stres v okolici šolskih stavb ter otroke spodbudil k varni, zdravi in predvsem družabni poti v šolo.

Nismo pozabili niti na tiste najmlajše, ki prve korake v mobilnosti šele spoznavajo. Za otroke Vrtca Divača smo v sklopu akcije »Moja prva mobilnost« zagotovili osem novih poganjalčkov in ustrezne zaščitne čelade, ki so bile opremljene z obveznimi logotipi ETM 2025. Na varni površini šolske ulice smo zanje postavili učni poligon varne vožnje. Skozi igro in praktični preizkus so se malčki učili osnovnih prometnih pravil in nujnosti uporabe zaščitne čelade. Da je bil dogodek resnično nekaj posebnega in čustveno obarvanega, so poskrbeli uporabniki Društva VEZI, ki so najmlajšim kolesarjem razdelili simbolične »gumbke za srečno vožnjo«, kar je celotni aktivnosti vdihnilo čudovito medgeneracijsko in humanitarno noto.

V Občini Divača se zavedamo, da je mobilnost starejših pogosto povezana s tveganjem socialne izključenosti, še posebej na bolj razpršenih in podeželskih območjih. Zato smo v Muzeju tovarništva in prevoznitva v Senožečah organizirali poseben tematski dogodek »Prostovoljci na kolesih sprememb«. Dogodek je bil posvečen vlogi prostovoljstva pri zagotavljanju mobilnosti starejših. Osrednji del je predstavljala predstavitev Zavoda Sopotniki in iskren pogovor s prostovoljci, ki svoj čas namenjajo prevozom starejših.

Druženje se je nadaljevalo z vodenim ogledom muzeja. Temu je sledila odmevna akcija »Župani za volani«, v kateri sta županja in podžupan osebno sedla za volan in starejše občane pospremila k njihovim vsakodnevnim opravkom ter na družabne poti. S to gesto je vodstvo občine dalo močno in jasno javno podporo storitvi brezplačnih prevozov za starejše, ki je ključna za ohranjanje njihove samostojnosti in vključenosti v družbo.

Povezavo med zdravjem, športom in mobilnostjo smo obeležili z dogodkom »Pridi peš, prinesi žogo«, v okviru katerega smo slavnostno odprli prenovljeno večnamensko igrišče v Senožečah. Otvoritev je pospremil živahen košarkarski turnir mešanih ekip, ki so združevale vse generacije, ter predstavitve lokalnih športnikov. S tem dogodkom smo želeli izpostaviti pomen športne infrastrukture kot dostopnega javnega prostora, ki ga je mogoče in priporočljivo doseči peš ali s kolesom, in ki predstavlja srce zdrave ter povezane lokalne skupnosti.

Vzporedno z vsemi dogodki je tekel tudi program z močnim zdravstvenim in preventivnim poudarkom. Zdravstveno-vzgojni center Zdravstvenega doma Sežana je za občane pripravil preventivne meritve krvnega tlaka in krvnega sladkorja ter nudil strokovna svetovanja o zdravem načinu življenja. Društvo Šola zdravja je neumorno, vsakodnevno vodilo jutranje vadbe, h katerim so pristopili otroci, mimoidoči občani in tudi zaposleni v občinski upravi. Občina je kot delodajalec v tem času aktivno spodbujala svoje zaposlene k trajnostnim prihodom na delovno mesto – najsi bo to peš, s kolesom, z uporabo javnega potniškega prometa ali s sistemom souporabe vozil (carpooling). S tem smo dokazali, da se spremembe potovalnih navad začnejo pri nas samih.

Da bi dosežki in sporočila Evropskega tedna mobilnosti dosegli čim širši krog ljudi, smo izvajali skrbno načrtovano komunikacijsko kampanjo. Celoten program in vabila smo redno objavljali na uradni spletni strani občine in na družbenih omrežjih. Dnevno dogajanje so spremljale bogate foto in video reportaže, ki so utrinke z ulic prenašale v domove občanov. Vsa uporabljena oprema, tiskovine in simbolične nagrade so bile dosledno označene v skladu s celostno grafično podobo kampanje, s čimer smo utrjevali prepoznavnost projekta na nacionalni in evropski ravni.

Občina Divača je z letošnjim Evropskim tednom mobilnosti nedvomno presegla vsa pričakovanja in dosegla zastavljene cilje. Z ureditvijo trajnih infrastrukturnih ukrepov, kot so območje 10 km/h in novi prehodi za pešce, smo neposredno povečali varnost najšibkejših udeležencev v prometu. Z vključevanjem ranljivih skupin, spodbujanjem medgeneracijskega sodelovanja in aktivacijo prostovoljcev smo dokazali, da je ulica lahko in mora biti prostor za vse. S Pešbusom, jutranjimi vadbami in spodbujanjem trajnostnih prihodov na delo smo sistematično vplivali na dnevne, ponavljajoče se poti naših občanov in sejali semena trajnih sprememb. Največji uspeh pa je spoznanje, da smo s skupnimi močmi, partnerstvi in soustvarjanjem ulice in skupne javne prostore ponovno vrnili tja, kamor spadajo – ljudem.

6.14.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA

Občina Divača je prejela 6.992,83 € sofinanciranja.

6.15 OBČINA SOLČAVA

Kot turistična destinacija so v 2025 poudarjali umirjanje prometa v Logarski dolini in trajnostni dostop do naravnih znamenitosti.

6.15.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI

Občina Solčava, ki s svojo neokrnjeno naravo, izjemno alpsko dediščino in ikonično Logarsko dolino predstavlja enega izmed največjih in najprepoznavnejših turističnih biserov Slovenije, se izrazito močno zaveda pomena ohranjanja svojega občutljivega okolja. Naraščajoč turistični obisk in z njim povezan motorni promet v teh gorskih ekosistemih predstavljata izjemen izziv. Prav zato trajnostna mobilnost za našo lokalno skupnost ni le zgolj vsakoletna projektna zaveza, temveč absolutna nuja za dolgoročno preživetje in ohranjanje visoke kakovosti bivanja tako za domačine kot za številne obiskovalce. V letu 2025 smo k obeležitvi Evropskega tedna mobilnosti (ETM), ki je potekal pod vključujočim geslom »Mobilnost za vse«, pristopili izjemno proaktivno in z velikopoteznimi načrti. Zavedajoč se kompleksnosti našega geografskega in turističnega prostora, smo z izvajanjem aktivnosti pričeli zelo zgodaj, že v mesecu juniju, ter jih smiselno in strateško stopnjevali vse do osrednjega septembrskega dogajanja. Naš program je bil skrbno stkan iz prepleta ukrepov za zmanjševanje motornega prometa v naravnih parkih, spodbujanja javnega in prilagojenega prevoza, vključevanja ranljivih skupin, mladih in starejših, ter izobraževanja turističnih deležnikov.

Najbolj odmeven, drzen in hkrati vizionarski korak letošnjega programa se je odvil 20. septembra, na vrhuncu Evropskega tedna mobilnosti. Ta dan smo med 8. in 17. uro izvedli zgodovinsko, prvo organizirano zaporo ceste v Krajinskem parku Logarska dolina za vsa vozila dnevnih obiskovalcev. Vstop v to edinstveno naravno znamenitost z motornimi vozili je bil v tem času dovoljen izključno lokalnim prebivalcem, gostom z vnaprejšnjimi nočitvenimi rezervacijami pri ponudnikih v dolini ter nujnim intervencijskim vozilom. Da bi obiskovalcem kljub zapori omogočili nemoteno, udobno in predvsem doživeto izkušnjo parka, smo vzpostavili celovit sistem alternativne mobilnosti. Po parku je bil organiziran brezplačni prevoz s kombiji, prav tako pa je nemoteno in po voznem redu obratoval redni javni avtobusni prevoz. Na sami vstopni točki v Logarsko dolino smo obiskovalcem ponudili možnost brezplačne izposoje električnih koles, s čimer smo jim omogočili, da dolino raziščejo na tih, ekološki in zdrav način, v popolnem stiku z alpsko naravo. Zavedali smo se, da takšne radikalne spremembe prometnega režima lahko naletijo na mešane odzive javnosti, zato smo v vozilih, ki so nudila brezplačne prevoze, aktivno izvajali anketiranje potnikov. Rezultati anket so bili izjemno razveseljivi in potrjujoči; odzivi obiskovalcev so bili namreč zelo pozitivni, saj so izpostavili predvsem mir, odsotnost pločevine na cestah in hrupa motorjev ter izboljšano kakovost zraka, kar je Logarski dolini vsaj za en dan v polnosti vrnilo njen prvinski gorski čar.

Občina Solčava se nenehno trudi izboljšati in približati javni potniški promet uporabnikom, kar je v odmaknjenih alpskih dolinah s specifično poselitvijo pogosto velik organizacijski in finančni izziv. Prvotno smo si zadali ambiciozen cilj podaljšanja organiziranega prevoza »Hop on Hop off« okoli Kamniško-Savinjskih Alp, ki bi v krožno linijo povezal kar šest

sosodnjih občin (Solčava, Luče, Kamnik, Cerklje, Preddvor, Komenda). Žal zaradi pomanjkanja usklajenosti in nezadostnega števila prijav na razpise s strani vseh deležnikov, ta projekt na širši regijski ravni letos ni bil realiziran. Kljub tej oviri pa nismo obupali, temveč smo na lokalni ravni samoiniciativno izvedli pomembne premike. V letu 2025 smo sistematično pristopili k ureditvi in jasni označitvi avtobusnih postajališč v naravi ob lokalnih cestah. Še več, pridobili smo uradna dovoljenja in soglasja, da lahko samostojno označimo postajališča tudi ob regionalni cesti, kar bistveno povečuje vidnost javnega prevoza. Sodelovali smo s ponudniki spletnih iskalnikov in voznih redov ter poskrbeli za popravke imen avtobusnih postaj v digitalnem okolju, s čimer smo olajšali načrtovanje poti obiskovalcem in domačinom. Eden večjih dosežkov je bila tudi ponovna vzpostavitev redne avtobusne linije vse do slapa Rinka, ki predstavlja eno najbolj obiskanih točk v občini.

Ker smo želeli obiskovalcem in domačinom zapolniti vrzel manjkajočega regijskega »Hop on Hop off« prevoza, smo izkazali izjemno mero prilagodljivosti in inovativnosti. V mesecih avgustu in septembru smo ob koncih tedna na voljo postavili službeno vozilo Občine Solčava v sklopu projekta Prostofer. S tem smo v Krajinskem parku Logarska dolina dejansko uvedli in pilotno testirali sistem prevozov na klic, prilagojen specifikam našega prostora in turističnim tokovom. Storitev je izjemno hitro postala priljubljena; v tem obdobju smo zabeležili 38 opravljenih prevozov, s katerimi smo do zelenih ciljev prepeljali kar 93 oseb. Da bi vse te možnosti prevozov celovito približali ljudem, smo zasnovali, oblikovali in natisnili privlačno dvojezično zloženko (v slovenskem in angleškem jeziku) za promocijo trajnostne mobilnosti. Zloženka na pregleden način predstavlja različne oblike organiziranih prevozov, vozne rede javnega avtobusnega prevoza, storitev Prostofer ter možnosti najema navadnih in električnih koles. Opremljena je s preglednim zemljevidom, kjer so jasno označena vsa avtobusna postajališča, polnilnice in javna parkirišča. Zloženke smo strateško razdelili med vse turistične ponudnike in nastanitvene obrate v Solčavi, na voljo so v Turistično-informacijskih centrih (TIC), poskrbeli pa smo tudi, da so jo neposredno v svoje poštne nabiralnike prejela prav vsa gospodinjstva v naši občini.

Trajnostna mobilnost mora biti vključujoča in dostopna prav vsem slojem družbe, zato smo posebno pozornost pri načrtovanju programa namenili najstarejšim in najmlajšim občanom. Zavedamo se, da starejši pogosto postanejo ujetniki lastnih domov, če nimajo na voljo ustreznih in prilagojenih prevoznih alternativ. Zato smo zanje 17. septembra organizirali posebno izobraževalno-družabno aktivnost v obliki izleta pod naslovom »Ostanimo mobilni«. Z rednim javnim avtobusnim prevozom se je 19 udeležencev podalo na strokovno voden izlet v Celje. Tam so si ogledali Muzej novejše zgodovine ter Pokrajinski muzej, kar je dogodku dalo močno kulturno noto. Bolj kot sam kulturni program pa je bila pomembna sama pot – med vožnjo z avtobusom in med sprehodi po celjskih ulicah smo namreč z udeleženci odprli poglobljeno razpravo o situaciji z javnim potniškim prometom v Solčavi, izzivih, s katerimi se vsakodnevno soočajo starejši pri dostopu do storitev, ter o možnostih in njihovih željah glede boljših povezav z drugimi večjimi kraji. Ta neposreden stik, poslušanje in izmenjava mnenj na terenu sta za občinsko upravo neprecenljiv vir informacij pri snovanju prihodnjih, uporabnikom prijaznih prometnih politik.

Na drugi strani starostnega spektra pa smo za lokalno mladino na sam Dan brez avtomobila, 20. septembra, v čudovitem ambientu osrčja Logarske doline organizirali »Podnebno kavarno za mlade«. Zavedamo se, da je participacija mladih ključna za uspešen trajnostni

prehod. Dogodka se je udeležilo 42 mladih in proaktivnih posameznikov. Županja Občine Solčava je v uvodnem delu mladim neposredno predstavila konkretne realizacije in napredek tistih predlogov, ki so jih mladi podali preteklo leto v iniciativi »Pisma županji«. S tem smo dokazali, da njihov glas ni preslišan, temveč da dejansko sooblikujejo občinsko lokalno politiko. V nadaljevanju kavarne so potekale tri visoko interaktivne in vsebinsko bogate delavnice, kjer so mladi razpravljali o prednostih in izzivih souporabe vozil (carsharing) v ruralnem okolju, nujnosti spreminjanja osebnih potovalnih navad ter o kompleksnem prepletu turizma in trajnostne mobilnosti. Prav mladi so namreč tisti, ki izrazito dobro razumejo, da mora biti turistični razvoj v naših krajih zelen, zmeren in nadvse odgovoren.

Izobraževanje o trajnostni mobilnosti in varovanju okolja smo uspešno prenesli tudi v naše vzgojno-izobraževalne zavode. V lokalnem vrtcu in osnovni šoli so otroci in učenci skozi celoten mesec september izvajali raznolike in starosti prilagojene trajnostne aktivnosti, ki so bile tesno povezane z njihovimi vsakodnevnimi prihodi v ustanovo, spoznavanjem prometnih pravil ter pomenom gibanja na svežem zraku. Kot spodbudo in nagrado za njihov dosleden trud – v te aktivnosti je bilo namreč vključenih kar 286 otrok in učencev – smo jih po uradnem zaključku tedna mobilnosti povabili na zaslužen in okusno sladico v Center Rinka, s čimer smo združili prijetno nagrado s promocijo našega lokalnega središča in večnamenskega prostora.

Občina Solčava, obdana z visokimi vršaci, je prostor, dobesedno ustvarjen za aktivno mobilnost in pohodništvo. Zato smo v sklopu letošnjega ETM načrtovali serijo štirih vodenih tematskih pohodov, namenjenih tako lokalnemu prebivalstvu kot obiskovalcem. Zaradi izjemno neugodnih in nestabilnih vremenskih razmer smo na koncu uspeli izvesti dva, ki pa sta bila zato toliko bolj posebna, intimna in doživeta. Že v pred-dogajanju, 11. junija, smo pod okriljem noči organizirali »Pohod ob polni luni po Solčavski panoramski cesti«, ki je 15 udeležencem ponudil povsem mistično doživetje naših gora brez uporabe kakršnihkoli avtomobilov in svetlobnega onesnaženja. Kmalu zatem, 22. junija, pa se je 21 ljubiteljev neokrnjene narave in gora podalo na strokovno voden in botanično obarvan pohod v slikovit alpski krater Grohot pod veličastnim ostenjem gore Raduhe.

Ker se na občini zelo dobro zavedamo, da so lokalni turistični delavci naši prvi in najpomembnejši ambasadorji trajnosti v stiku z gosti, smo zanje in za turistične informatorje pripravili posebno, poglobljeno spletno šolanje na temo trajnostne mobilnosti. Posnetek tega strokovnega predavanja in delavnice je sedaj trajno na voljo vsem deležnikom v solčavskem turizmu, kar zagotavlja dolgoročen prenos znanja in poenotenje informacij, ki jih ponujamo obiskovalcem o tem, kako se po naši destinaciji premikati čim bolj zeleno.

Za resnično spremembo navad smo poskrbeli tudi "pred lastnim pragom", saj mora javna uprava vedno dajati najboljši zgled. Vsak delovni dan v mesecu septembru smo natančno spremljali in beležili načine trajnostnih prihodov na delo vseh zaposlenih v občinski upravi Občine Solčava in v javnem zavodu Center Rinka. Sodelavce smo pred začetkom akcije močno motivirali in prednje postavili jasen izziv – cilj je bil doseči vsaj 90-odstotni delež trajnostnih prihodov (peš, s kolesom, z javnim prevozom ali s souporabo osebnega avtomobila). Za uspešno dosežen zastavljeni cilj smo ob koncu meseca vseh 170 sodelujočih in beleženih prihodov simbolično nagradili s skupno sladico in druženjem, kar je izjemno pripomoglo k medsebojnemu povezovanju kolektiva in krepitvi interne "zelene"

zavesti. Kot dodaten in trajen ukrep, ki spodbuja aktivno mobilnost, smo v Centru Rinka tako za domačine kot za obiskovalce na voljo dali povsem novo električno kolo, ki si ga lahko izposodijo in tako bližnjo okolico raziščejo brez kakršnihkoli izpustov toplogrednih plinov in hrupa.

Vrhunec in vsekakor najtrajnejši pečat letošnjega Evropskega tedna mobilnosti pa predstavlja izjemno pomemben infrastrukturni in regulatorni ukrep v samem urbanem središču našega kraja. Občina Solčava je z jasnim namenom povečanja varnosti vseh, še posebej pa najšibkejših udeležencev v prometu – pešcev, otrok in kolesarjev –, v letu 2025 trajno in uradno omejila najvišjo dovoljeno hitrost vožnje v samem centru vasi Solčava s prejšnjih 50 km/h na bistveno bolj varnih, umirjenih in ljudem prijaznih 30 km/h. S tem odločnim ukrepom smo kot skupnost jasno sporočili in določili prioritete, da so v našem vaškem središču ljudje, njihova varnost in kakovost bivanja vedno na prvem mestu, pred hitrostjo motornega prometa.

Slika 16: Trajni ukrep – Znižanje omejitve hitrosti na 30 km/h v občini Solčava

Vir: Občina Solčava, 2025.

Evropski teden mobilnosti 2025 v Občini Solčava je bil tako v vseh pogledih več kot uspešen; na edinstven način je združil turistični razvoj, dosledno naravovarstvo, socialno vključenost najranljivejših in izobraževanje v enovito, močno zgodbo o majhni alpski občini, ki diha s pljuči neokrnjene narave in pri vsakem svojem koraku odgovorno misli na dobrobit prihodnjih generacij.

6.15.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA

Občina Solčava je prejela 7.000,00 € sofinanciranja.

6.16 OBČINA RAZKRIŽJE

Zanimiv primer majhne obmejne občine, ki spodbuja kolesarjenje in povezovanje s sosednjimi kraji ter zdrav življenjski slog.

6.16.1 KRATKA PREDSTAVITEV ZAKLJUČENIH AKTIVNOSTI

Občina Razkrižje, čeprav ena manjših slovenskih občin, je v letu 2025 ponovno dokazala, da velikost ni ovira za velike korake na področju trajnostne mobilnosti. Z izjemno zavzetostjo in inovativnim pristopom smo se vključili v projekt Evropskega tedna mobilnosti (ETM) pod geslom »Mobilnost za vse«. Naše aktivnosti niso bile zgolj enkratni dogodki, temveč del dolgoročne vizije občine, ki si prizadeva za ohranjanje čistega okolja, spodbujanje zdravega življenjskega sloga in povezovanje lokalne skupnosti. Letošnji program je bil še posebej bogat, saj je vključeval pilotne projekte, infrastrukturne izboljšave in pestre družabne dogodke, ki so nagovarjali vse generacije – od najmlajših v vrtcu do naših starejših občanov.

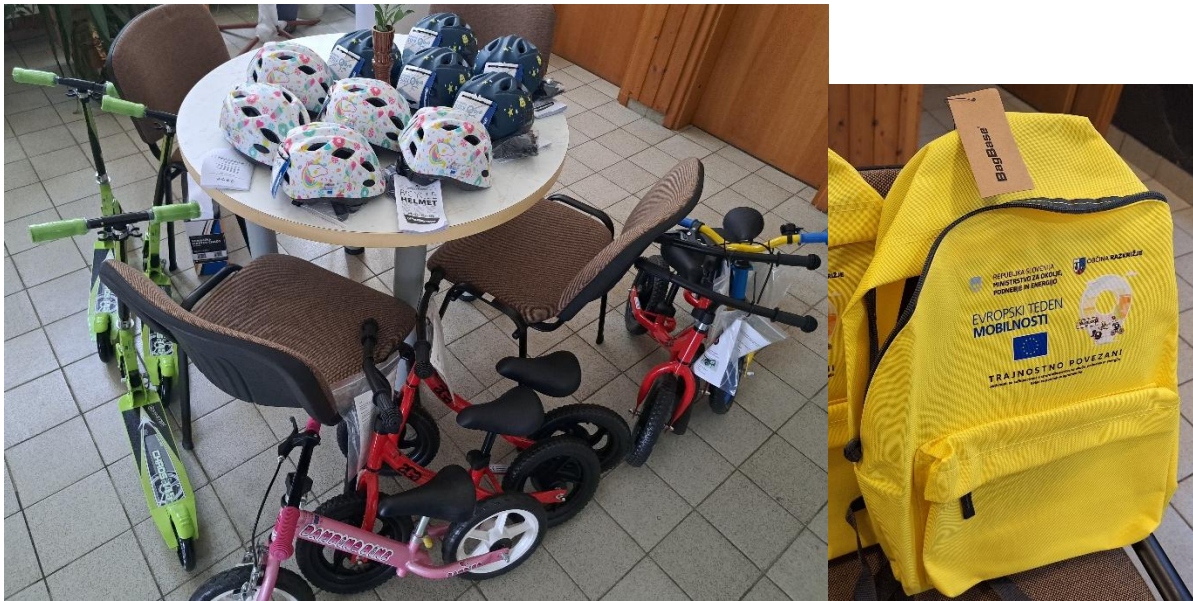
Ena izmed ključnih novosti letošnjega ETM v naši občini je bila uvedba pilotne storitve prevozov na klic, s katero smo želeli izboljšati dostopnost do dogodkov v sosednjem Ljutomeru. S tem smo neposredno naslovili izziv mobilnosti na ruralnih območjih, kjer redne linije javnega prevoza pogosto ne zadostujejo potrebam občanov. Poleg tega smo uspešno izvedli pilotni projekt prilagojenega sistema »zelene mestne logistike« za ruralno okolje, kjer smo obiskovalce in turiste spodbujali, da za krajše poti med nastanitvenimi kapacitetami in lokalnimi znamenitostmi uporabijo kolesa ali se odpravijo peš. V ta namen smo aktivno promovirali možnost izposoje e-koles in navadnih koles, ki so na voljo pri občini, ter s tem turistom ponudili pristno in okolju prijazno izkušnjo odkrivanja naših naravnih lepot.

Poseben poudarek smo namenili promociji kombiniranja različnih oblik prevoza. Promovirali smo že obstoječa kolesarska postajališča in kolesarske naslone, ki so bili postavljeni v preteklih letih, s ciljem spodbuditi dijake in starejše, da se do avtobusnih postaj pripeljejo s kolesom, ga tam varno pustijo pod streho in pot nadaljujejo z javnim prevozom. Čeprav zaradi zakonodajnih omejitev nismo mogli v celoti realizirati povezovanja s šolskim kombijem, smo intenzivno promovirali vozne rede obstoječega avtobusnega javnega prevoza, da bi občane spodbudili k njegovi pogostejši uporabi. S tem smo želeli pokazati, da je tudi na podeželju mogoče učinkovito kombinirati kolo in avtobus ter s tem zmanjšati odvisnost od osebnega avtomobila.

V sodelovanju z Inštitutom za politike prostora (IPoP) smo v Občini Razkrižje izvedli pomemben pilotni projekt ureditve točk »Kiss & Ride« oziroma »Poljubi in odpelji«. Osnovni šoli smo zagotovili dve takšni postaji, ki staršem omogočata varno in kratkotrajno ustavljanje za odlaganje otrok, s čimer smo izboljšali prometno varnost v okolici šole in zmanjšali jutranjo gnečo. To je bil pomemben korak k varnejšim šolskim potem, ki ga je dopolnjevala aktivnost »Pešbus«. Skozi celoten mesec september in še v začetku oktobra smo starše, šolo in vrtec spodbujali k organizaciji samoiniciativnih skupin Pešbusa, s katerimi so otroci v družbi vrstnikov in spremljevalcev varno in aktivno prihajali v šolo.

Aktivnosti za najmlajše so bile osrčje našega programa. Vrtec in šola sta sodelovala v priljubljenih akcijah »Beli zajček« in »Kokoška Rozi«, ki otroke na igriv način učita o pomenu trajnostnega prihoda. V osnovni šoli je 18. septembra potekal tehnični dan, v celoti posvečen prometni varnosti pešcev in kolesarjev. Občina je šoli za skupno uporabo nabavila novo kolo, kar je bila dodatna spodbuda za učence. Otroci, ki so pridno sodelovali v trajnostnih aktivnostih, so bili za svoj trud nagrajeni s privlačnimi nagradami, kot so poganjalci, čelade in skiroji, kar je še dodatno motiviralo njih in njihove starše k spreminjanju potovalnih navad.

Slika 17: Nagrade za udeležence v občini Razkrižje

Vir: Občina Razkrižje, 2025.

Zaposleni na občinski upravi so bili zgled celotni skupnosti. V sklopu akcije »Trajnostni prihod zaposlenih na delo« so imeli v souporabi štiri e-kolesa in eno navadno kolo, ki so jih s pridom uporabljali za prihod na delo in službene poti. Preko družbenih omrežij smo k tej pobudi aktivno vabili tudi druge delodajalce v občini, da bi spodbudili širšo spremembo miselnosti med zaposlenimi. Tudi učitelji na osnovni šoli so se pridružili akciji in beležili svoje trajnostne prihode, s čimer so bili pozitiven zgled svojim učencem.

Dogajanje v občini je bilo pestro tudi na področju prireditev. Organizirali smo dve večji prireditvi, kjer smo obiskovalce spodbujali k trajnostnemu prihodu. Prva je potekala 6. septembra na Lokalni eko zdravi tržnici, druga pa 4. oktobra na mejnem prehodu Gibina. Vrhunec dogajanja v tednu mobilnosti je bil »Dan brez avtomobila«, ki smo ga obeležili 22. septembra s pohodom do športnih igrišč v centru Zavrje. V času ETM, med 18. in 21. septembrom, smo na stojnicah ozaveščali občane o pomenu gibanja in uporabe javnega prevoza. Posebno doživetje je bil kolesarski izlet, ki smo ga izvedli 19. septembra, s katerim smo promovirali kolesarjenje in hojo po novi pohodni in kolesarski poti »Sotočje«.

Nismo pozabili niti na naše starejše občane. Zanje smo pripravili delavnice z naslovom »Ostanimo mobilni«, kjer smo jih informirali o pomenu gibanja za zdravje, še posebej o koristih hoje in kolesarjenja, ter jim predstavili možnosti mobilnosti v naši občini. 18. septembra smo posebej zanje promovirali pot Sotočje kot idealno lokacijo za varne in prijetne sprehode. V sklopu promocijske kampanje o javnem prevozu smo izvedli trajnostni

izlet z avtobusom in vlakom, kar je bila za mnoge starejše priložnost, da obnovijo svoje znanje o uporabi javnega potniškega prometa. Prav tako smo jim nudili pomoč pri urejanju in podaljševanju subvencioniranih vozovnic, s čimer smo jim olajšali dostop do mobilnosti.

Trajnostna mobilnost v Občini Razkrižje gre z roko v roki s promocijo zdravja in turizma. V sodelovanju s Pomurskim društvom za boj proti raku in Zdravo šolo smo izvedli promocijske aktivnosti o vplivu hoje na zdravje. Kot podružnica Knjižnice Ljutomer smo sodelovali v projektu »Trajnostno v knjižnico«, s čimer smo združili kulturo in mobilnost. Na turističnem področju smo izdali zloženko z informacijami o časovnih razdaljah do lokalnih znamenitosti peš ali s kolesom, s čimer spodbujamo obiskovalce k aktivnemu raziskovanju naše občine.

Za trajne učinke ETM smo poskrbeli z investicijami v infrastrukturo. Nabavili smo dva kompleta kolesarskih naslonjal ter namestili prikazovalnik hitrosti na občinski cesti, kar bo prispevalo k večji varnosti v prometu. Zamenjali smo tri dotrajane nadstrešnice na avtobusnih postajališčih in namestili nove oglasne vitrine za vozne rede, s čimer smo izboljšali udobje in informiranost potnikov. Čeprav nam zaradi težav z dobavo ni uspelo nabaviti števca prometa, smo z ostalimi ukrepi pomembno izboljšali pogoje za trajnostno mobilnost.

Celotno dogajanje smo podprli z obsežno promocijsko kampanjo. O dogodkih smo redno poročali na družbenih omrežjih, občinski spletni strani in spletni strani šole, pa tudi preko lokalnega radia Prlek. Pripravili smo nagradne kupone za šolarje, vrtčevske otroke in ostale občane, s čimer smo dodatno motivirali sodelovanje. Zbrali smo nabor izletov z vlakom in avtobusom, ki jih bomo objavili v spletni brošuri, da bi občane spodbudili k raziskovanju okolice na trajnosten način.

Občina Razkrižje je z letošnjimi aktivnostmi dokazala, da je trajnostna mobilnost mogoča in nujna tudi v manjših, ruralnih okoljih. S povezovanjem različnih generacij, pilotnimi projekti in trajnim izboljševanjem infrastrukture smo naredili pomemben korak naprej k bolj zeleni, zdravi in povezani skupnosti. Odzivi občanov so bili izjemno pozitivni, kar nam daje zagon, da s tovrstnimi aktivnostmi nadaljujemo in jih nadgrajujemo tudi v prihodnje, saj verjamemo, da so majhni koraki tisti, ki vodijo do velikih sprememb.

6.16.2 VIŠINA SOFINANCIRANJA

Občina Razkrižje je prejela 7.000,00 € sofinanciranja.

7 VIRI

Arso. (2025). Evropski teden mobilnosti. <https://kazalci.arso.gov.si/sl/content/evropski-teden-mobilnosti-0>.

Evropski teden mobilnosti. (2025a). Tema za leto 2025. https://www.sptm.si/evropski-teden-mobilnosti/tema-za-2025?_gl=1*1ihelx9*_ga*MjAyMzAzOTM3NS4xNzcxNjI4NjYw*_ga_TCBKTW9CEJ*czE3NzU2MzMzOTEkbzMyJGcxJHQxNzc1NjMzODA2JGozNSRsMCRoMA.

Evropski teden mobilnosti. (2025b). Evropski teden mobilnosti. https://www.tedenmobilnosti.si/?_gl=1*1dkj81c*_ga*MjAyMzAzOTM3NS4xNzcxNjI4NjYw*_ga_TCBKTW9CEJ*czE3NzU2MzMzOTEkbzMyJGcxJHQxNzc1NjM0NDMwJGo2MCRsMCRoMA.

Evropski teden mobilnosti. (2025c). Poročilo delavnice ETM. https://www.sptm.si/application/files/2717/6649/5669/Porocilo_delavnice_ETM_Kranj.pdf.

Muno, A. in Janssen U. (2014). Priročnik za izvedbo ETM. <https://doczz.net/doc/6885584/priro%C4%8Dnik-za-izvedbo-etm-2014--688.73-kb---.pdf>

Teden mobilnosti. (2025). Katalog aktivnosti 2025. https://www.tedenmobilnosti.si/application/files/7917/4435/6990/KATALOG_AKTIVNOSTI_2025.pdf